

2 KOMPLEXNÝ URBANISTICKÝ NÁVRH M 1:500 2009
SÚŤAŽ - SVÄTOPLUKOVO NÁMESTIE V NITRE

NITRA

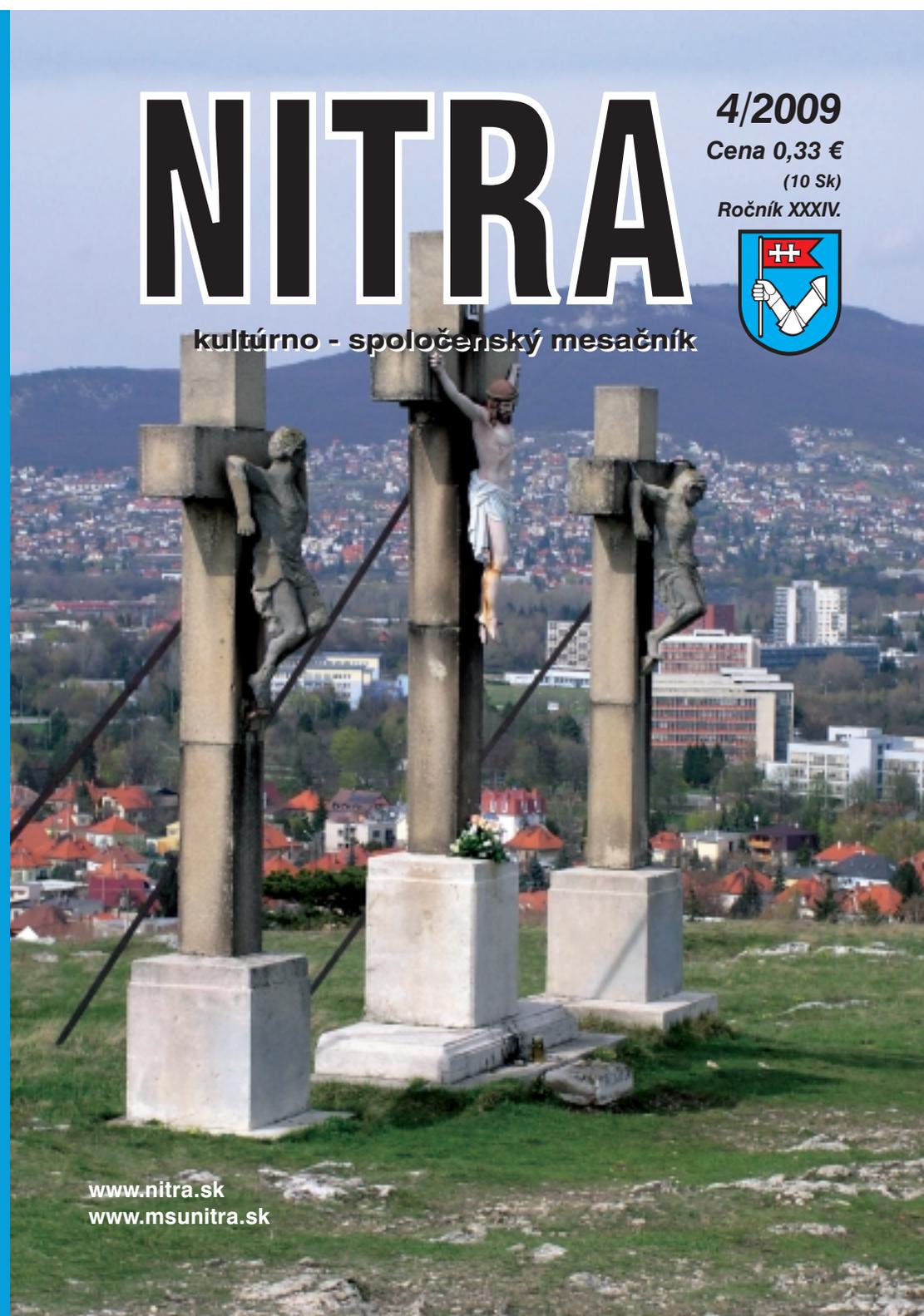
kultúrno - spoločenský mesačník

4/2009

Cena 0,33 €

(10 Sk)

Ročník XXXIV.

www.nitra.sk

www.msunitra.sk

Centrum vašej obce rozkvitne

Výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok

Vďaka **Regionálnemu operačnému programu** môžete na skrášlenie centra vašej obce alebo mesta čerpať prostriedky z fondov EÚ. Aj vaše centrum môže byť miestom, kde je radosť žiť.

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR vyhlasuje výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a zo štátneho rozpočtu SR, Prioritná os 4, Opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel, oblasť podpory – samostatne dopytovo orientované projekty. V rámci nej môžete pre vašu obec alebo mesto žiadať investície z fondov Európskej únie na úpravu verejných priestranstiev a prvkov verejnej zelene, na výstavbu a rekonštrukciu verejných osvetlení, chodníkov a cyklistických trás, zastávok, verejných hygienických zariadení, na rekonštrukciu miestnych komunikácií, mostov a lávok alebo na úpravu a reguláciu povodí.

Kód výzvy: ROP-4.1a-2009/01, priebežná výzva
Podrobné informácie na www.ropka.sk a www.nsrr.sk

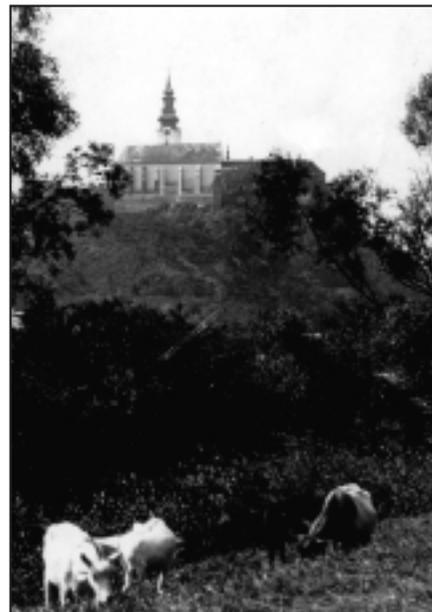

Investícia do vašej budúcnosti

Tento projekt je spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Nitra na snímkach z minulosti

Dobová fotografia spred polstoročia dokazuje, že na nábreží starej Nitry sa pásavali aj kozy z domácností, žijúcich pod hradom.

Obdivovatelia zanedbaného dražovského kostolíka v roku 1969 netušili, že o 40 rokov bude svetoznámy vďaka novej slovenskej mene, ocitne sa na 50-korunáčke a v roku 2009 bude vyobrazený na „eurovej“ poštovej známke.

Jarný výlet na Zobor v roku 1973 poskytol výletníkom takýto pohľad na vtedajší liečebný ústav a jeho okolie. Dnes je pravdaže, všetko inak a iné.

Foto: Mikuláš Gál

Staré divadlo nesie meno režiséra a riaditeľa Karola Spišáka

Staré divadlo v Nitre dostalo v piatok 13. marca meno po svojom dlhoročnom riaditeľovi - Karolovi Spišákovi. Rozhodli o tom poslanci krajského parlamentu na mimoriadnom zasadnutí. V tento deň sa zároveň uskutočnilo aj slávnostné otvorenie zrekonštruovaných vstupných priestorov divadla.

Novinkou je výťah, umožňujúci bezbariérový prístup hendikepovaným divákovi. Vynovený je vchod do divadla, novú tvár získalo schodisko a vstupné priestory pred štúdiom Tatra a veľkou sálou. Kompletnou renováciou prešli toalety. Z vestibulu sa stal výstavný priestor, ktorý umožní prezentáciu umeleckých diel. Rekonštrukciou vznikli priestory pre divadelné infocentrum, ktoré by malo kultúrnej verejnosti slúžiť od začiatku budúcej divadelnej sezóny. Nitriansky samosprávny kraj investoval do rekonštrukcie 700 000 eur (21 mil. Sk).

Súčasný riaditeľ divadla Ondrej Spišák netajil radosť a dojatie z toho, že vedie divadlo, ktoré poniesie meno jeho otca. „Dojalo ma to a myslím si, že otec si to zaslúži. Veď celým svojím ži-

votom bol pripútaný k Nitre a k tomuto divadlu. Svojím umeleckým pôsobením ho nasmeroval k typu rodinného divadla, do ktorého prichádzajú deti spolu so svojimi rodičmi. Takúto poctu si zaslúžil. Zároveň ma premkol pocit zodpovednosti, že mám šéfovať divadlu, nesúce jeho meno. Uvedomujem si však, že divadlo musíme robiť tak, aby si jeho meno zaslúžilo.“

Súčastou slávnostného otvorenia zrekonštruovaných reprezentačných priestorov Starého divadla K. Spišáka v Nitre, bola vernisáž domácej výtvarníčky Márie Žilíkovej - Herodekovej s názvom Pohľad na seba. Po vernisáži sa uskutočnilo divadelné predstavenie Lakomstvy z Londýna. Na toto predstavenie bol vstup zadarmo, v plnej výške ho zakúpilo Mesto Nitra a venovalo deťom a ich rodičom. Slávnostný deň zakončilo večerné predstavenie muzikálovej komédie Mníšky 2 - Milionárky, riaditeľom divadla Ondrejom Spišákom označené ako posledné živé predstavenie, režirované Karolom Spišákom.

Text a foto:
Ludmila Synaková

Slávnostné otvorenie zrekonštruovaných priestorov sa odohralo v réžii predsedu NSK Milana Belicu a riaditeľa divadla Ondreja Spišáka, ktorí spoločne prestrihli pásku.

OBSAH

- 2 Jarmok sa presunie na Jesenského ulici
- 3 Symbolická kytica od premiéra pre všetky dámy
- 4 Centrálny zápis už po piaty raz
- 5 ZŠ na Dražovskej ulici poniesie meno kráľa Svätopluka
- 6 Zanietených je dnes ako šafránu
- 8 Štefan Štefek: „Na seniorov nezabúdame“
- 9 Do nitrianskej synagógy vstúpili prvé tóny hudobnej jari
- 10 Darovať krv je pre mňa samozrejmosťou
- 10 Mesto prejavuje solidaritu s občanmi
- 11 Nová tvár Svätoplukovho námestia
- 12 Neprepime si svoj život
- 13 Kroměříž dostal pozvanie na športové hry
- 14 Najkrajšie kalendáre sú z Nítry
- 24 Z Azorských ostrovov sa vráti domov po dlhých 64 rokoch
- 26 Novinár celým srdcom i dušou
- 29 Na amfiteátri Alphaville
- 30 Dobrá nálada, zabíjačka a provementný host
- 31 Shraga Weil by mal zostať v našej pamäti

Nitrianska kalvária.
Foto: L. Synaková

Cyrylo-metodským slávnostiam chcú organizátori vrátiť genius loci Jarmok sa presunie na Jesenského ulicu

Návrat ku koreňom a tradíciám rezonoval na pracovnom stretnutí vedenia mesta Nitra so zástupcami Biskupstva a ďalšími organizačnými zložkami, podieľajúcimi sa na prípravách tohtoročných Cyrylo-metodských slávností 2009. Uskutočnia sa od piatka 3. do nedele 5. júla a tak, ako každoročne, aj tentoraz budú venované spomienkam na významné osobnosti histórie a súčasnosti Nitra. Pozoruhodná je ich ambícia prinavrátiť slávnostiam genius loci.

Tohtoročné Cyrylo-metodské slávnosti 2009 sa chcú priblížiť k histórii, vystúpiť k posvätným miestam Nitrianskeho hradu a preniesť sa do Podhradia. V hradnej priekope by mala vzniknúť ilúzia osady z raného stredoveku s atrakciami pre návštevníkov. Práve na týchto miestach, opradených históriou, bude pre divákov pripravený atraktívny program, zameraný na prezentáciu dobových zvyklostí. Na rokovaní zazneli úvahy o umiestnení časti programu na zimný štadión.

Súčasťou bohato koncipovaného programu budú okrem iného aj dva projekty z kandidatúry nášho mesta na získanie titulu Európske hlavné mesto kultúry 2013. Svojich divákov si chce nájsť Európsky festival dávnej hudby s názvom „Vandrovali hudci“, ktorý pod Zobor privezie aj atraktívnych francúzskych trubadúrov. Druhý projekt by mal sprostredkovať dokonala ilúziu našej dávnej minulosti

Táto fotografia pochádza z tretieho ročníka Cyrylo-metodských slávností, keď Svätoplukovo námestie bolo scénou pre program, pripravený divadelným združením Le Mon pod vedením Petra Oravca. Foto: L. Synaková

s veľavravným názvom „Historické hradisko“.

Milovníci pivného moku sa aj v tomto roku môžu chystať na už tradičné „Pivné slávnosti“. Pivné stánky sa však spoločne s Nitrianskym jarmokom presunú zo Svätoplukovho námestia na Jesenského ulicu k Mestskému parku na Sihoti.

Mesto, ako organizátor slávností, si dalo za cieľ posilniť myšlienku pozitívneho vzťahu Nitranov k rodnému mestu, k jeho dávnej histórii a k zvýšeniu pocitu spolupatričnosti. Nitriansky sídelný biskup Viliam Judák na stretnutí potvrdil, že v nedeľu 5. júla sa priamo pod hradom uskutoční Cyrylo-metodská národná púť, ktorú v priamom prenose odvysielala Slovenská televízia. Ústretovo sa postavil k myšlienke sprístupniť počas týchto dní aspoň časť

Biskupského paláca, ktorý je pred verejnosťou počas celého roka zatvorený a pritom by očiam návštevníkov pomohol ponúknuť vzácne maľby a iné cennosti.

Na pracovnom rokovaní pod vedením primátora Jozefa Dvonča odznali viaceré námety a pripomienky k dramaturgii trojdňových slávností, ktorá sa bude postupne cizelovať až do termínu, keď vznikne definitívny a ako sa ukazuje, aj atraktívny program. Jedno je však už dnes isté. Na Cyrylo-metodské slávnosti 2009 chceme do Nitra prilákať hostí z domova, ale tiež zo zahraničia, aby sa takto sprostredkovane preniesla spod Zobora do sveta správa, že Nitra je jedno z najstarších miest Európy, miesto, kde sa položili základy kresťanstva a európskej kultúry.

Ludmila Synaková

Symbolická kytička od premiéra pre všetky dámy

Najsilnejšia slovenská politická strana Smer-SD vo štvrtok 5. marca oslavovala v Nitre Medzinárodný deň žien (MDŽ). Jej najvyšších predstaviteľov víťala preplnená Mestská hala na Dolnočermárskej ulici. Prítomné ženy, ale aj muži každej generácie búrlivým potleskom privítali predsedu strany Roberta Fica, podpredsedov Roberta Kaliňáka a Dušana Čaploviča, predsedu parlamentu Pavla Pašku a europoslanca Vladimíra Maňku. Všetci sršali vtipom a predbiehali sa vo formuláciách poklón k nežnejšej polovičke ľudstva. Medzi divákmi v prvom rade sedeli minister hospodárstva Lubomír Jahnátek - bojovník za plyn, ako ho predstavil premiér Fico. Prítomný bol aj generálny manažér SMERU-SD a poslanec NR SR Ján Richter, poslanec NR SR Tibor Glenda, riaditeľ Fakultnej nemocnice v Nitre Jozef Valocký, predseda Štátnych hmotných rezerv Marián Čakajda a ďalší. Premiér obzvlášť srdečne pozdravil primátora Nitra Jozefa

Dvonča, ktorého označil za chlapa, ktorý robí kus dobrej roboty! Privítal aj okresného predsedu SMERU-SD Štefana Štefeka, ktorý zabezpečil a zorganizoval tieto oslavy MDŽ v Nitre.

„Šetríte potleskom, krajší ešte len prídu, ako som ja,“ povedal po príchode na pódium Róbertom Fico. Divákov politici zabávali historkami, vtipmi o mužoch a zároveň ocenili svoje krajšie polovičky. Premiér Robert Fico si okrem iného zaspomínal, ako ho ako 15-ročného vystrašila pusa od 20-ročnej dievčiny.

Prekvapením večera bol nečakaný a neavizovaný príchod hlavy štátu Ivana Gašparoviča. V Nitre sa na chvíľu zastavil, aby ženy pozdravil pri príležitosti ich sviatku. Prítomné dámy a páni sa dozvedeli, že Medzinárodný deň žien sa oslavuje 8. marca, pripomína boj newyorských krajčirok za lepšie podmienky v práci. Smer-SD považuje MDŽ za mimoriadne aktuálny sviatok zvyšujúci úlohu ženy v spoloč-

nosti. práve preto sa rozhodli, že budú aspoň v tento deň pripomínať postavenie a úlohu žien v našej spoločnosti. Programom sprevádzal humorista Peter Marcin, ktorý prítomných zabával spievaním slovenských hitov od Paľa Hammela, Petra Nagya, skupiny Elán a ďalších populárnych skupín a spevákov. Diváčky a divákov v druhej časti programu čakala módna prehliadka Hankin mode Kežmarok. Na záver dvojhodinového programu vystúpil spevák Robo Kazík. Vyznal sa zo svojej lásky a obdivu k Slovenkám, keď povedal: „Prestoval som kus sveta od New Yorku po Moskvu, ale toľko krásnych žien ako je tu na Slovensku, som nevidel nikde.“

Na konci podujatia dostali prítomné ženy červené ružičky. „Bolo to úžasné, nasmiali sme sa na vtipoch, pozreli sme si módnou prehliadku a vynikajúci boli aj Marcin s Kazíkom!“ pochvalovali si dámy program. Domov sa rozchádzali s príjemným pocitom, že dnešná vláda na nich myslí a ocení ich aspoň takouto formou.

Ludmila Synaková

Centrálny zápis už po piaty raz

V pôsobnosti nitrianskej samosprávy je dnes 25 predškolských zariadení. Počas centrálneho zápisu do materských škôl, ktorý prebiehal v uplynulých dňoch, zapísali rodičia 663 detí. Podľa informácií riaditeľky Správy materských škôl v Nitre Kvetoslavy Mikulovej, predpokladaný počet detí, ktoré budú navštevovať nitrianske MŠ od septembra je 2 290.

Počas zápisov bolo na Správe materských škôl rušno. V čase našej návštevy sme zastihli pána, ktorý v sprievode svojej sestry, prišiel zapísať svojho 3-ročného syna Petrika Andela do MŠ na Mostnej ulici. „S touto školou sme ako rodina nadmieru spokojní. Dá sa povedať, že je to naša rodinná škôlka. Chodili sem sestrične deti a teraz sem zapisujeme aj nášho Petka. Varia tam dobrú stravu, sú tam dobré učiteľky,“ vysvetlil nám dôvody, prečo sa rozhodol práve

Riaditeľka SMŠ v Nitre Kvetoslava Mikulová.

pre túto škôlku. „Riaditelia prijímajú deti na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu. Rodič musí predložiť aj potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa. Centrálny zápis robíme od roku 2005. Dovtedy boli bežným javom aj duplicitné zápisy. O prijatí dieťaťa však rozhoduje riaditeľka príslušnej MŠ. Prednostne sa prijímajú deti, ktoré dovŕšili piaty rok, deti s od-

loženou povinnou školskou dochádzkou a deti s dodatočne odloženou povinnou školskou dochádzkou,“ odpovedala riaditeľka SMŠ K. Mikulová. Podľa nového školského zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhlášky MŠ SR číslo 306/2008 o materskej škole, môže byť kapacita jednej triedy pri 3 až 4-ročných deťoch: 20 detí, pri 4 až 5-ročných deťoch: 21 detí a pri predškolských môže byť v jednej triede 22 detí. V každej z týchto tried musia byť po dve učiteľky. Najväčšie MŠ v Nitre sú na Zvolenskej a Beethovenovej ulici, kde je vhodné po 7 tried. Na Piaristickej je okrem 5 bežných tried, 2 špeciálne triedy pre deti s poruchami zraku, na Štiavnickej sú integrované triedy pre deti s poruchami sluchu, na Piaristickej sa špecializujú na ortoptické triedy, kam rodičia prihlasujú aj deti z okolitých obcí. **(syn)**

Rodičia počas zápisu.

Foto: L. Synaková

Základná škola na Dražovskej ulici ponesie meno kráľa Svätopluka

Poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre odsúhlasili vo štvrtok 19. marca na zasadnutí návrh na zapožičanie čestného názvu pre ZŠ na Dražovskej ceste v Nitre, ktorá sa rozhodla niesť prívlastok škola kráľa Svätopluka. Po súhlase zriadovateľa, ktorým je Mesto Nitra, zostáva ešte vyjadrenie súhlasného stanoviska z ministerstva školstva, aby sa táto škola mohla hrdiť týmto názvom. „Zoborská“ škola sa pre toto pomenovanie rozhodla z dôvodu, že mieni na škole zriadiť stálu expozíciu

o dejinách a súčasnosti mestskej časti Zobor pod názvom MÚZEUM ZOBOR.

„Meno kráľa Svätopluka ako významnej osobnosti veľkomoravského obdobia, spätého s Nitrou chce riaditeľstvo školy dostať do povedomia žiakov, ale tiež širokej verejnosti. Svätopluk bol údelným kniežatom a najvýznamnejším panovníkom Veľkomoravskej ríše. Nitra vrcholné obdobie svojej histórie prežívala práve za vlády tohto panovníka. Podľa českého kronikára Kosmasa zomrel na Zobore, kde vraj v tom

období stál kláštor. Svätopluk inšpiroval mnohých historikov, literátov, hudobníkov a najmä výtvarníkov, ktorí ho často zobrazovali. História Svätoplukovej ríše je úzko spojená s lokalitou Zobora, kde sa nachádza aj naša škola. Do povedomia našich žiakov, ale aj obyvateľov Nitry chceme dostať meno tejto významnej osobnosti. Určite najvýraznejšie sa nám to podarí tým, že škola ponesie jeho meno,“ vyjadrila sa riaditeľka školy Mgr. Ludmila Jakobová.

Ludmila Synaková

Študenti pozývajú verejnosť na piknik

Katedra záhradnej a krajinnej architektúry, Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva dáva do pozornosti akciu Piknik. Ide o spoločensko-vzdelávací projekt, ktorý sa bude v prevažnej miere konať v priestoroch budovy FZKI na Tulipánovej ulici. Projekt PIKNIK, v sebe zahŕňa študentské workshopy, dotazníkový prieskum a prednášky s odborníkmi. Vyvrcholením akcie bude spoločný verejný piknik v novej časti parku spojený s vernisážou fotiek študentov, ktoré súvisia s akciou Piknik alebo (ne)využitím verejných priestorov. Piknik je plánovaný na 5. mája. Keďže je závislý od

počasí organizátori si vyhradujú právo na jeho presun buď na 4. mája alebo 6. mája. Ako informovali organizátori tejto série podujatí: Ing. Jasenka, Ing. Keresztesová, Ing. Lipovská, Ing. Takáčová, počas mesiacov marec, apríl, máj sa môžu študenti zapojiť a prejavíť svoju kreativitu v tvorbe materiálov, pútačov pre verejný piknik a v dotváraní záhradných lehátok, ktoré budú umiestnené v utorok 21. apríla na zelenej ploche pred Divadlom Andreja

Bagara a následne aj pred budovou FZKI a v priestoroch pred aulou SPU. To že študenti majú o projekt záujem svedčí aj hojná účasť na tvorbe loga PIKNIK, ktoré bude tento projekt reprezentovať a propagovať. Víťazné logo, ktorého autorom je študent KZKA Peter Kari, bolo vybrané zo 109 návrhov. Bližšie informácie o priebehu celej akcie budú na plagátoch v budove FZKI, pod aulou SPU a na stránkach Facebooku pod názvom KZKA. Celá táto akcia vznikla z iniciatívy doktorandov KZKA s grantovou podporou nitrianskej komunitnej nadácie a samozrejme s podporou katedry ZKA. **(red.)**

Foto: Ludmila Synaková

Zanietených je dnes ako šafránu

Profesionálny život doc. RNDr. Tibora Gála, CSc. sa uberal dvoma smermi. Prvý predurčila jeho láska - fyzika. Vďaka nej sa upísal učiteľskému „remeslu“. Od roku 1963 pôsobil na vtedajšej Pedagogickej fakulte Katedry fyziky, neskôr na UKF v Nitre, kde pracoval až do roku 2003. Po vzniku Fakulty stredoeurópskych štúdií prešiel práve sem a posledné štyri roky pred odchodom do dôchodku pôsobil na tejto fakulte ako prodekan.

„Fyzika bola, ale aj je mojou veľkou láskou. Škoda, že dnes láka čoraz menej študentov,“ konštatuje. Popri pedagogickej práci sa venoval vedeckej činnosti. Svoje vedecké ambície naplňal aj vďaka jedinečnému prístroju - tzv. hmotnostnému spektrometru, ktorý sa im na školu podarilo získať. Venoval sa základnému výskumu a analýze stopových prvkov metódou hmotnostnej spektrometrie, čo je dnes jediným dôvodom, že mu je za školou ľúto.

Ďalší životný smer mu predurčila jeho druhá funkcia - kurátora v Reformovanej kresťanskej cirkvi, čomu sa intenzívne venoval rovných dvanásť rokov.

„Od januára 2008 už nie som kurátorom. S touto náročnou funkciou som sa rozlúčil, ale odchádzal som s dobrým pocitom, že nechávam za sebou kus dobrej odvedenej práce,“ konštatuje doc. Gál, ktorého v minulých dňoch prijal primátor Nitry Jozef Dvonč. Na stretnutí s primátorom sa

docent Tibor Gál rozhovoril o svojom 12-ročnom pôsobení vo funkcii kurátora. Výsledky jeho účinkovania zostávajú na očiach cirkevníkov, ako aj ostatnej verejnosti. Veď vďaka jeho aktívnemu pôsobeniu bola vymenená nebezpečne sa nakláňajúca veža na kostole Reformovanej kresťanskej cirkvi na Ul. Fr. Mojtu.

„Spomínam si na články, ktoré sa z času na čas objavovali v bulvárnej tlači, že táto veža ohrozuje život Nitranov, lebo je nahnutá... nebola to pravda. Až takéto katastrofická situácia nehrozila. Podarilo sa mi získať financie a celý majetok nitrianskeho zboru - od veže až po faru - som dal do poriadku,“ hovorí.

„V zadnej časti pozemku za kostolom vo dvore sme postavili vysokoškolský internát, ktorý je majetkom farnosti, ale

Na Ul. Fraňa Mojtu vyrástol vysokoškolský internát.
Foto: archív Tibora Gála

Doc. Tibor Gál sa v pozícii kurátora zaslúžil o výmenu strechy na kalvínskom kostole. Foto: archív Tibora Gála

služi na ubytovanie študentov UKF v Nitre. Financie vo výške viac ako 17 mil. Sk boli získané na základe zahraničných projektov. Vysokoškolský internát bol postavený za podpory Nadácie Apáczai Kőzalapítvány z Maďarskej republiky,“ prízvukuje doc. Gál a dodáva, že zrekonštruovali vežu kostola, revitalizáciu prešla vnútorná konštrukcia budovy fary, ktorú nanovo elektrifikovali, zrenovovali kúrenie, kanalizáciu, ako aj strednotlakový plynovod, ktorý súčasne slúži na prívod plynu do internátu. Mimoriadnym ocenením jeho úsilia bolo ocenenie Nadácie Apáczai Kőzalapítvány, ktoré mu za realizáciu študentského domova udelili v roku 2003. Primátor Jozef Dvonč Tibora Gála oboznámil s pohnútkami, ktoré ho viedli k tomu, aby ho pozval. „V minulých dňoch sme z mestského rozpočtu podporili katolícke kostoly v Nitre. Niektoré z nich sú sakrálnymi pamiatkami, ktoré navštevujú turisti. V druhom kole by sme chceli podporiť aj ďalšie cirkvi, pôsobiace na území nášho mesta. Tieto peniaze sme dávali v dobrom úmysle pomôcť pri obnove sakrálnych pamiatok. Nebola v tom žiadna politika. Podpora kostolom bola odsúhlasená poslancami mestského zastupiteľstva. Až neskôr sa nám podarilo zistiť, že v Nitre pôsobia aj iné cirkvi, ktoré sa nám však ohlásili až postupne. Medzi cirkvami nechceme robiť žiadne rozdiely, ani nikoho z nich uprednostňovať. Pokiaľ budeme mať dostatok finančných prostriedkov, prídeme s druhým opatrením a financie rozdelíme aj ďalším cirkvám v Nitre,“ skonštatoval primátor Jozef Dvonč.

Ludmila Synaková

Štefan Štefek: „Na seniorov nezabúdame!“

Medzinárodný deň žien sa vďaka pochopeniu našich čelných predstaviteľov znovu dostal nielen do kalendára, ale aj do srdca žien. Zástupcovia mesta: viceprimátori Štefan Štefek a František Baláz zavítali na členskú schôdzu Jednoty dôchodcov Slovenska, Mestskej organizácie č. 1. v Nitre - aby prítomným senior-kám zablahožehali k tomuto sviatku. Po úvodnom poetickom vyznaní ženám, ktoré predniesol Koloman Zúrik, pred prítomné dámy predstúpil viceprimátor František Baláz. Dopredu sa ospravedlnil, že bude trochu osobný. Vyznal sa z lásky k svojej mame, ktorá ako povedal, je pre každého chlapca i dospelého muža prvou a najdôležitejšou ženou v živote, pretože mu daruje život a nasmeruje ho na cestu životom. „Zvolili ste si dobrú predsedníčku, ktorá má otvorené dvere na mesto!“ zdôraznil zástupca primátora

Š. Štefek a doložil: „Pani Csákyová ma minimálne dvakrát do týždňa navštívi a predstaví mi svoje nové plány. Viceprimátor Š. Štefek ďalej konštatoval: „Ako ste určite zaregistrovali, podarilo sa nám zrekonštruovať tri kultúrne domy v mestských častiach Janíkovce, Krškany a Dražovce. Naším cieľom je, aby si seniori v každej mestskej časti našli strechu nad hlavou a mali miesto, kde sa môžu stretávať a organizovať si rozličné aktivity. Vedenie mesta na čele s primátorom Jozefom Dvončom má záujem na tom, aby sa vám v našom meste žilo dobre.“ Zástupca primátora Š. Štefek deklaroval vôľu vedenia mesta - nezabúdať na staršiu generáciu, čoho dôka-

zom sú aj zrekonštruované priestory CVC Domino, v ktorých majú svoj stánok aj dôchodcovia zo Starého mesta. Na Klokočine je takýmto miestom Centrum pre seniorov na Baničovej a podobné zariadenie sa bude rekonštruovať na Ul. L. Okánika na Chrenovej. Predsedníčka JDS, MO č.1 O. Csákyová sa v mene seniorov poďakovala primátorovi, ako i celému vedeniu mesta za podporu a pomoc staršej generácii Nitranov. Tlmočila tiež poďakovanie za predvianočný darček seniorom - eurobalíčky. Na záver sa poďakovala seniorom za ich aktivitu. Veď mestská organizácia č. 1 uskutočnila za uplynulý rok množstvo podujatí rozmanitého charakteru, ktoré zaujali a najmä potešili nitrianskych seniorov, keď najväčšej obľube sa tešia jarne a jesenné stolnotenisové turnaje. Seniori však aj sami priložili ruku k dielu, keď sa zviazli, že v rámci akcie Seniori svojmu mestu opravia kaplnku v mestskom cintoríne.

Ludmila Synaková
Foto: autorka

Koloman Zúrik pri recitovaní básne.

Do nitrianskej Synagógy vstúpili prvé tóny hudobnej jari

Len pred niekoľkými dňami sme sa nadýchali typickej jarnej vône. K jarnej atmosfére v Nitre však už neodmysliteľne patrí ďalší ročník Nitrianskej hudobnej jari. Oficiálne otvorenie XXXVI. ročníka Nitrianskej hudobnej jari 2009 sa uskutočnilo v nedeľu 29. marca. Prvý koncert patril Komornému orchestru BAROCCO SEMPRE GIOVANE z Českej republiky pod vedením umeleckého vedúceho Josefa Krečmera a sólistom Českej filharmónie Liběne a Ivanovi Séquardtovcom (hoboj) a Lubošovi Hucekovi (fagot).

Barocco sempre giovane (Večne mladé Baroko) je komorný súbor zložený zo špičkových mladých profesionálnych hudobníkov a špecializuje sa na uvádzanie skladieb vrcholného baroka.

Orchester založil v roku 2004 violončelista Josef Krečmer a odvtedy absolvoval desiatky koncertov, nahráva CD, spolupracuje s Českou televíziou a s Českým rozhlasom. Súbor sa síce sústreďuje na obdobie baroka, ale interpretuje aj diela klasicizmu a skladby súčasných autorov. Barocco sempre giovane v Nitre na svojom koncerte predstavilo diela Antonia Vivaldiho, Jana Dismasa Zelenku, Georga Friedricha Händla a Igora Stravinského.

Na koncerte 2. apríla sa predstaví Komorné združenie Tubarose z Bratislavy. Toto originálne hudobné združenie profesionálnych hudobníkov sa vyznačuje osobitou a netradičnou interpretáciou vážnej hudby a vytvára využitie pre formy netradičných hudobných nástrojov ako sú tuba a basová gitara. V Nitre sa

predstavia v obsadení: husle, hoboj, tuba, basová gitara, klavír a spev.

Klavírne komorné trio v zložení: Branislav Bielik - violončelo, Anna Izakovičová - flauta a Monika Chupáčová - klavír uvedie najznámejšie diela klasicizmu a romantizmu, ale i slávne skladby z operiet a muzikálov na koncerte 5.

apríla. Všetky koncerty sa budú konať v Synagóge v Nitre o 18. hodine, vstupné je 2 €.

„Dospeláckej“ Nitrianskej hudobnej jari 2009 predchádzala prehliadka detských talentov s názvom Nitrianska hudobná jar ZUŠ J. Rosinského, na ktorú organizátor podujatia - Základná umelecká škola J. Rosinského v Nitre - pozvala mladých umelcov z domova aj zo zahraničia. Od pondelka 23. do štvrtka 26. marca sa postupne predstavili domáce talenty zo ZUŠ Jozefa Rosinského, ZUŠ Jozefa Kresánka z Bratislavy, žiaci Glasbeny školy z mestačka Radovljica zo Slovinska, posledný koncert patril Komornému orchestru Collegium Cantorum.

Text a foto: L. Synaková

Na otvorení NHJ 2008 účinkoval komorný orchestier Capella Istropolitana pod vedením Roberta Marečka.

Darovať krv je pre mňa samozrejmosťou

„Nespomínam si, že by motiváciou k tomuto kroku bola nejaká mimoriadna okolnosť, myslím tým potrebu darovať krv niekomu blízkeму, ktorý ju potreboval na operáciu alebo záchranu života. Darovať krv je pre mňa úplnou samozrejmosťou a neberiem to ako niečo nezvyčajné,“ takto jednoznačne mi na moju otázku - Čo ju viedlo k darovstvu krvi - odpovedala Yveta Adamčíková, ktorá pracuje ako referentka platobného styku na referáte účtovnej evidencie a pokladničných operácií Útvaru ekonomiky a majetku Mestského úradu v Nitre. Keď jej prednedávnom v nitrianskej Synagóge na slávnostnom akte víťazov sľúbili odovzdať diamantovú Janského plaketu, bol pri tomto akte aj primátor Nitry Jozef Dvonč. Prekvapilo ho, že medzi pracovníkmi mestského úradu pracuje táto nenápadná a skromná žena, ktorá získala diamantovú plaketu. Jej humánny postoj k darovstvu ocenil pochvalou pred pracovníkmi úradu.

Yveta Adamčíková sa darovstvu venuje od roku 1983. „Nikdy som nepremýšľala nad

Yveta Adamčíková je nositeľkou diamantovej plakety prof. Janského. Foto: autorka

tým, či mám, alebo nemám darovať krv. Jednoducho som to tak cítila,“ konštatuje. Aby mohol človek darovať krv musí spĺňať určité podmienky. V prvom rade musí mať bezchybný zdravotný stav. V podstate je pre mňa výhodou, že mám pod kontrolou svoj zdravotný stav. „Krv chodím darovať 2-krát do roka, no v poslednom čase ma oslovujú na darovanie krvných doštičiek.

Robím to aj pre dobrý pocit, že pomáham druhým. Krv sa spracováva na dva až tri komponenty, koncentrát červených krviniek, koncentrát krvných doštičiek a plazmu čerstvo zmrazenú. Môžem tak pomôcť zachrániť život až trom ľuďom,“ hovorí Y. Adamčíková, ktorá sa vždy poteší, ak vo svojom okolí inšpiruje ďalších nasledovníkov.

Ludmila Synaková

Nová tvár Svätoplukovho námestia

Z celkového počtu 29 súťažných návrhov vybrala odborná porota víťazov súťaže. Počas dvoch dní hodnotenia návrhov, nakoniec odborníkov najviac presvedčil návrh architektov Michala Bonára, Lubomíra Kráľika, Juraja Polyáka a Ludovíta Urbana. Tí sa víťazný návrh štúdie Svätoplukovho námestia do-

stanú od mesta Nitry odmenu, vo výške 9 958 eur. Z nitrianskych architektov sa najlepšie umiestnil Tibor Zelenický, ktorý skončil na druhom mieste.

Výsledky súťaže potvrdili potrebu uzatvoriť priestor dnešného Svätoplukovho námestia novou zástavbou tak, aby vo vyvrcholení Štefánikovej ulice vzniklo jasne urba-

nisticky vymedzené nové námestie, ako najvýznamnejší verejný priestor mesta Nitry. Tento priestor by mal spĺňať pobytové a zhromažďovacie funkcie, samozrejme, s rešpektovaním vstupu do divadla. Nový návrh taktiež počíta s architektonickým objektom s prvkami vody.

Samotná súťaž potvrdila, že

nová severná hrana zástavby námestia by nemala klesnúť nižšie, ako je vstup do divadla. Vymedzenie západnej hrany námestia môže tvoriť nová zástavba, alebo forma líniovej zelene, ktorá by v náznačoch mala sledovať stopu pôvodnej ulice. Všetky návrhy architektov počítali s vyrovnaním námestia.

Súťaž priniesla aj niekoľko námetov na dotvorenie dizajnu námestia, a to, dlažby, mobiliára, ale aj zelene. Túto problematiku odporúča porota riešiť po uzatvorení výstavby samostatnou súťažou.

Ocenené návrhy budú vystavené v Nitrianskej galérii, a to, od 25. mája do 14. júna tohto roka. Víťazný návrh,

spolu s ďalšími ocenenými návrhmi budú východiskom pre zmenu a doplnky územného plánu mesta Nitra. Verejné pripomienkovanie týchto návrhov by malo prejsť schvalovaním v mestskom zastupiteľstve. Text tohto článku je v súlade so závermi odbornej poroty.

Andrej Jančovič

Mesto prejavuje solidaritu s občanmi

Hospodárska kríza, ktorá nás zasiahla už koncom minulého a intenzívnejšie začiatkom tohto roku, ovplyvňuje postupne život všetkých vrstiev obyvateľstva. Naša úzka naviazanosť na zahraničné trhy sa prejavuje najmä rastom nezamestnanosti. Mesto Nitra sa na riešenie dopadov krízy pripravilo prijatím projektu Solidarita s občanmi. Zámerom je prejsť spoluúčasť s ľuďmi, ktorí sa nie svojou vinou môžu ocitnúť v zložitej životnej situácii.

Záväzky a ciele projektu Solidarita s občanmi predstavil na Valnom zhromaždení Nitrianskej regionálnej komory SOPK zástupca primátora Nitry František Baláž. Po skončení pracovnej časti zhromaždenia rokovával s predsedom SOPK Petrom Mihókom, riaditeľom Nitrianskej regionálnej komory Miroslavom Masarikom a s predsedníčkou Predstavenstva Nitrianskej regionálnej komory SOPK Jarmilou Župíkovou. Rozhovory sa týkali úloh samosprávy pri riešení aktuálnej situácie v ekonomike a v podnikateľskom prostredí nitrianskeho regiónu. Samospráva mesta, primátor mesta, poslanci MsZ, zamestnanci MsÚ a organizácií zriadených mestom prisľúbili, že vynaložia maximálne úsilie na pomoc obyvateľom mesta pri prekonávaní a eliminovaní dopadov hospodárskej a ekonomickej

krízy. Preberú zodpovednosť za spoločenské, ekonomické a sociálne potreby obyvateľov mesta v súlade s udrжанím

rozvoja a zachovaní služieb mesta. Zabezpečia stabilitu a efektívne využívanie verejných financií a budú presadzovať solidaritu a aktívnu pomoc obyvateľom mesta, ktorí môžu najviac doplatiť na krízu. Cieľom projektu Solidarita s občanmi je spolupracovať a pôsobiť v záujme sociálnej súdržnosti ku konštruktívnej a zdravej celospoločenskej atmosfére.

(syn)

Foto: Ludmila Synaková

Milan Belica, Peter Mihók, Jarmila Župíková a František Baláž.

Diskusné fórum:

Neprepime si svoj život!

V Centre poradenských a intervenčných služieb na Wilsonovom nábreží sa uskutočnilo druhé zo série diskusných fór, organizovaných v rámci naplnenia cieľov projektu Nitra - mesto prevencie. Témy mesiaca s názvom „Neprepime si svoj život“ sa zhostila vysokoškolská pedagogička z UKF Luba Pavelová (na snímke), ktorá sa zaoberá problematikou alkoholizmu aj v rámci Centra poradenských a intervenčných služieb BUDÚCNOSŤ, ktoré sídli na Wilsonovom nábreží č. 82 v Nitre. Špe-

plýva, že jedným z následkov nadmerného pitia je poškodenie telesného zdravia. Luba Pavelová pritom podotkla: „Alkohol je chémia Poškodenie telesného zdravia prichádza postupne, ale je neodvratné. U väčšiny alkoholikov trvá dosť dlho, kým k tomu dôjde. Toto poškodenie sa obvyčajne objavuje po dlhých rokoch nadmerného pitia. Ešte predtým dochádza k narušeniu sociálno-spoločenskej sféry. Okolnosť, že telesné ochorenia nechajú na seba dlho čakať, je veľmi zákerná, pretože

o genetiku, ale skôr je to spôsob výchovy rodičov, ktorí sami majú s alkoholom problém a dieťa si osvojí ich spôsob života, ktorý sa pre neho stane vzorom. Nie sú však ojedinelé prípady, keď jediniec, ktorý vyrastie v rodine postihnutej alkoholizmom, nadobudne k alkoholu averziu až do takej miery, že sa stane dobrovoľným abstinentom, konštatuje L. Pavelová.

Najzhubnejšie, najmasovejšie a najrozkladnejšie zasahuje alkoholizmus do manželských a rodinných vzťahov, ktoré brutálne naruša, ničí lásku manželských partnerov; vzájomnú dôveru a rodinný súlad, vyvoláva manželské rozvraty a je hlavnou príčinou krízy rodinného života i vysokej rozvodovosti. K tomu prístupujú nevyčísľiteľné škody, ktoré spôsobujú alkoholici narušovaním psychickej rovnováhy svojich detí tým, že pre ne utvárajú nevhodné výchovné prostredie, ukazujú zlé príklady, zanedbávajú ich výchovu, hašteria sa a vyvolávajú škandály vo svojich rodinách. Tým alkoholizmus spôsobuje u detí alkoholikov rozličné, psychické poruchy a spoločenské defekty, ktoré i sú v dospelosti vážnou prekážkou ich spoločenského uplatnenia sa a robia z nich konfliktné osoby.

cialistka na liečbu alkoholizmu Luba Pavelová, začala diskusný večer charakteristikou pojmu alkoholizmus. Adresátom boli všetci ktorí zápasia s týmto neudhom.

„Počet chronických alkoholikov sa stále zvyšuje a v poslednom čase je medzi nimi aj dosť žien. Táto novodobá „narkománia“ kultúrnejho sveta zachvacuje ľudstvo celej zeme gule spôsobuje obrovské škody v oblasti psychickej, zdravotnej, spoločenskej i materiálnej. Z definície alkoholizmu vy-

človek pije veľmi dlho bez toho, aby nejaké problémy cítil, teda ho nemá čo varovať. Keď už takéto ochorenia nechávajú na seba dlho čakať, potom už aj stojí za to, a keď alkoholik ani vtedy neprestáva piť, radikálne to skracuje jeho život. V mnohých prípadoch je zlý zdravotný stav dôvodom, prečo sa alkoholik rozhodne pre liečbu a zanecháva pitie...“

„Niektorí lekári predpokladajú genetické predpoklady k vzniku alkoholizmu. Ja si však skôr myslím, že nejde

Alkoholik je vplyvom alkoholu zbavený kritickosti, zmyslu pre pravdu a spravodlivosť, chýba mu objektívny pohľad na situáciu, na dohovárание sa spravidla bráni, podráždene reaguje, stupňuje zvuadu, je schopný aj biť sa. Alkoholizmus v rodine vyvoláva napäté situácie a spôsobuje krízu rodinného života, ktorá má často za následok rozvod. Najväčšie škody napácha alkoholizmus v oblasti výchovy detí, vo vzťahu rodič - dieťa. Dieťa obyčaj-

ne vidí vo svojom rodičovi prirodzenú autoritu, ktorá nemá chyby a ktorá sa nemôže mylíť ani mať negatívne vlastnosti. Keď sa rodičia vadia, urážajú a ponižujú jeden druhého, dieťa sa dostáva do konfliktných situácií, ktorú nie je schopné zvládnuť, jeho predstavy sa rúcajú, pre svoju neskúsenosť stráca istotu, nevie komu dať za pravdu: matke, alebo otcovi. Vo väčšine prípadov sa pridáva k matke, lebo otcov stav ho v jej pravde utvrdzuje.

Dieťa alkoholika trpí z každej stránky: duševnej, materiálnej, citovej, výchovnej i spoločenskej. Deti bývajú psychicky labilné, prestrašené, čo im v školských rokoch môže spôsobovať rozličné ťažkosti a neskôr byť prekážkou v spoločenskom uplatnení sa. Rodina trpí nesúladosťou až rozvratom, domácim násilím, stratou úcty, finančnými ťažkosťami, nestaraním sa o výchovu detí, kriminalitou mladistvých, odkáznosťou na pomoc iným. **(syn)**

Kroměříž dostal pozvanie na športové hry

V Klube Starý pivovar usporiadal 12. marca Klub seniorov mesta Kroměříž pri príležitosti 35. výročia od svojho založenia výročnú schôdzu. Medzi vzácnymi hosťami privítal predseda klubu Vladimír Koutský priateľov z Nityry - viceprimátora Štefana Štefeka, poslankyňu mestského zastupiteľstva, predsedníčku Jednoty dôchodcov Slovenska, mestskej organizá-

cie č. 1 Nitra Oľgu Csákayovú a poslanca mestského zastupiteľstva Ing. arch. Vladimíra Libanta. Za mesto Kroměříž sa na stretnutí s dôchodcami zúčastnila zástupkyňa starostu Jarmila Číhalová.

Kroměřížski seniori spomínali na svoje prvé vzájomné kontakty so seniormi z Nityry, ktoré trvajú už 35 rokov. Už dávno prerástli do osobného

priateľstva, keď sa navštevujú a medzi sebou korešpondujú jednotlivé rodiny.

Oľga Csákayová hovorila veľmi pekne o priateľstve, pekných vzťahoch v seniorskom veku a o potrebe, to všetko starostlivo pestovať, udržiavať a prehľbovať. Kroměřížskym seniorom ponúkla účasť na športových dňoch v Nitre v júni tohto roku. **M. Karásek**

Predseda klubu dôchodcov V. Koutský privítal viceprimátora Š. Štefeka (druhý sprava), O. Csákayovú a Ing. arch. V. Libanta. Na stretnutí sa zúčastnila zástupkyňa starostu J. Číhalová.
Foto: autor

Najkrajšie kalendáre sú z Nitry

Dve prestížne súťaže, 17. ročník Najkrajších kalendárov Slovenska a 2. ročník Najkrajších propagačných materiálov o Slovensku, sú jediné svojho druhu a predstavili sa aj v tomto roku početnou účasťou vystavovateľov, ale aj exponátov. Hlavní organizátori tohto podujatia, Klub fotopublicistov Slovenského syndikátu novinárov v spolupráci s Úniou miest Slovenska, Zväzom poľografie na Slovensku a Stát-

nou vedeckou knižnicou v Banskej Bystrici, zaregistrovali v tomto roku do obidvoch súťaží 83 prihlásených vydavateľov kníh, propagačných materiálov a kalendárov. Odborná porota, zložená z grafikov, fotografov, vybraných umelcov, tlačiarov a iných odborníkov, hodnotila celkom 108 exponátov. Na slávnostnom vyhlásení výsledkov, ktoré sa konalo v priestoroch Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici 12.

marca t. r., ocenili 36 kalendárov, 14 kníh, 11 iných propagačných materiálov. Po prvýkrát sa tejto súťaže zúčastnilo aj Mesto Nitra, ktoré prihlásilo do oboch súťaží novú kolekciu propagačných materiálov z dielne oddelenia cestovného ruchu, propagácie mesta a NISYS Mestského úradu v Nitre a v kategórii D Najkrajších kalendárov Slovenska získalo hneď dve ocenenia, 1. a 3. miesto. Obe ceny za mesto z rúk riaditeľa súťaže, fotografa Vladimíra Bártu prebrala Elena Klenková, referentka pre cestovný ruch. Okrem mesta Nitru reprezentoval aj Nitriansky samosprávny kraj, ktorý v kategórii Knihy o krajoch získal 2. miesto za knihu „Šťastný kraj“.

Výstava ocenených exponátov v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici potrvá do 4. apríla, potom dve kolekcie kalendárov a ďalšie dve súbory propagačných materiálov budú putovať počas celého roku po vybraných slovenských mestách. **Text a foto: Juraj Novák**

Organový festival klope na dvere

Vznešené tóny organovej hudby, v podaní popredných interpretov, sa budú od konca apríla a počas celého mája, niesť nitrianskym Kostolom sv. Ladislava. Druhý ročník medzinárodného organového festivalu ARS ORGANI NITRA 2009 štartuje 26. apríla.

K organizácii festivalu sa prístupilo z dvoch dôvodov. Tým prvým je skutočnosť, že v našom meste máme dva špičkové organy: prvý historický, zrekonštruovaný s podporou mesta, v kostole u Piaristov a druhý, úplne nový, zakúpený s finančným príspevkom mesta Nitry, v evanjelickom kostole na Ul. F. Mojtu.

Ďalším dôvodom je, v poslednom období vo svete stúpa úroveň organového interpretačného umenia a organ sa stáva medzinárodným nástrojom. Študenti hry na organ študujú na špičkových európskych hudobných univerzitách a akadémiách a pochádzajú z rôznych krajín sveta. A práve nosnou témou festivalu ARS ORGANI NITRA 2009 je myšlienka prepojenia európskych krajín prostredníctvom organového umenia.

Nitriansky festival ARS ORGANI 2009 poskytne priestor najmä mladým umelcom z mnohých európskych krajín. Milovníci hry na organ tak budú mať príležitosť

porovnávať jednotlivé výkony. Na každom koncerte, ktoré sa uskutočnia vždy v nedeľu, sa predstaví sólista z inej krajiny. Festival otvorí 26. apríla koncert Jeremého Josepha z Juhoafrickej republiky. V nedeľu 3. mája bude účinkovať Anders Eidsten Dahl z Nórska, 10. mája do Nitry príde David Woodcock z Anglicka, 17. mája Irénée Peyrot z Francúzska/Nemecka. Druhý ročník festivalu ARS ORGANI 2009 zakončí vystúpenie Nitriansky Márie Plíšekovej v nedeľu, 24. mája.

Festival ARS ORGANI 2009 organizačne pripravilo Mesto Nitra a Cirkevný zbor ECAV v Nitre, spolorganizátormi sú Nitriansky samosprávny kraj a Rehoľa Piaristov v Nitre. **(syn)**

KAM V NITRE

Synagóga

Ulica pri Synagóge, koncertná a výstavná sieň,
tel.: 037/6525 320, 0907 790 298.

17.4. - 5.6. Jarmila Velká: Zrkadlenie hudby. Vernisáž o 17.00.

6.4. (po) 9.00, 10.30 Obrázky z Veľkej noci. Veľkonočné zvyky, obýčajce a tradície na Slovensku i v zahraničí. Usporiadateľ: ZUŠ J. Rosinského v Nitre.

7.4. (ut) o 19.00 Wordless/ Ludivine Allegue (F) a Július Fajak (SK), intermediálny projekt.

7.4. (ut) 16.00 Pietne spomienkové stretnutie k 67. výročiu deportácií nitrianskych Židov do táborov smrti. Prezentácia projektu. Slovenská cesta židovského kultúrneho dedičstva. Usporiadateľ: Mesto Nitra, Slovenské národné múzeum - Múzeum židovskej kultúry v Bratislave, Slovenské centrum židovského kultúrneho dedičstva, vstup voľný

15. 4. (st) 17.00 Verše môjmu mestu: Mária Danková. Slávnostné uvedenie zbierky básní o Nitre. Účinkujú: žiaci hudobného a dramatického odboru ZUŠ J. Rosinského v Nitre. Usporiadateľ: Mesto Nitra v spolupráci so ZUŠ J. Rosinského v Nitre, vstup voľný

21.4. (ut) 9.00, 11.00 Čo prinieslo 18. storočie. Výchovný koncert. Účinkujú: Peter Michalica - husle a sprievodné slovo, Dámsky komorný orchester, dirigentka Elena Šarayová - Kováčová.

24. 4. (pi) 18.00 „Sme manželia a nefunguje nám to?“ Hostia: Lubo a Dáša Badiarovci. Sme dvaja: muž a žena - a nevieme sa dohodnúť! Pochovajú manželstvo konflikty? Prednáška a diskusia o rozvíjaní vzťahov v manželstve, o riešení kríz a vytváraní domova, po ktorom túžime. Usporiadateľ: Klub Quo Vadis, vstup voľný

Stála výstava: Grafiky Shraga Weila, nitrián. rodáka.
Prehliadky: ut: individuálne vstupy: 13.00 - 18.00, st, št: individuálne vstupy: 9.00 - 12.00, 13.00 - 18.00, so, ne: individuálne vstupy: 13.00 - 18.00. Počas prehliadkových dní sú vstupy pre organizované skupiny prostredníctvom NISYSu: v case od 11.00 do 14.00. NISYS, Štefánikova 1, 949 01 Nitra, infotel: 037/16 186

Nitrianska galéria

Župné námestie, tel.: 037/6579 641, otvorené denne okrem pondelka od 10.00 do 18.00.

Reprezentačné sály:

4.4. - 3.5 Akvizície 2008. Prezentácia diel nadobudnutých v roku 2008. Nitrianska galéria rozšírila zbierkový fond o tvorbu súčasných slovenských autorov a autoriek staršej a strednej generácie, ale aj autorov z generácie tzv. novej maľby z polovice 80. rokov 20. storočia, vychádzajúcej z neoexpresívnych tendencií.

Galéria mladých:

Do 26.4. Final Cut. Samostatná výstava maľieb a fotografií mladej slovenskej výtvarníčky Kataríny Poliačikovej, minuloročnej absolventky VŠVU.

29.4. - 14.6. Patrik Ševčík: P.S. Výstava mladého výtvarníka venujúceho sa postkonceptuálnej textovej inštalácii a objektom, v ktorých reaguje na sociálno-politické udalosti dneška. Kurátorka: Z. Ševčíková.

Salón NG:

2.4. - 26.4. Ladislav Schovanec. Ladislav Schovanec (1941), francúzsky maliar českého pôvodu, bude prezentovať v prevažnej miere artefakty so sakrálnou tematikou. Vernisáž: 2.4. o 17.00 hod. Kurátorka: PhDr. M. Hučková.

Bunker:

12.3. - 19.4. web-site-specific. Výstava prezentuje web-site-specific diela šiestich umelcov, ktoré nereflektujú len samotný priestor galérie, ale prenikajú aj do virtuálneho priestoru internetu tak, že sú v reálnom čase snímané web kamerami a streamované na webe. Výstavu si môžu návštevníci pozrieť na www.nitrianskagaléria.sk. Kurátorky: A. Niczová a E. Mazalanová.

Galériaia VŮZV: Hlohovská 2, Nitra-Lužianky. Otvorené: po - pia 9.00 - 15.30 hod.

Do 2.6. VILIAM ŠULÍK: Nausea. Tvorba mladého nitrianskeho výtvarníka. Kurátorka: PhDr. Marta Hučková.

AKTIVITY / AKCIE / PROJEKTY

8.4. o 18.00 Večery výtvarných reflexií. Stretnutie s mladou výtvarníčkou, minuloročnou absolventkou VŠVU Katarínou Poliačikovou, ktorej tvorba je vystavená v Galérii mladých do 26. apríla. Vstup voľný. Bližšie informácie o projekte na www.nitrianskagaléria.sk

Galéria hudby

Štvrtý ročník cyklu komorných koncertov v Reprezentačných sálach Nitrianskej galérie.

22.4. o 18.00 BEETHOVEN. Miki Skuta - klavír. Program: Ludwig van Beethoven

Ateliér „Mladý tvorca“

Výtvarná tvorba k aktuálnym výstavám v ateliéri pre jednotlivcov od 8 do 20 rokov. Kedykoľvek a ktokoľvek bude mať chuť tvoriť, sme tu každý štvrtok od 15.00 do 18.00 hod. Vstupné: 1 euro. Bližšie informácie: Mgr. Elena Tarábková / pedagog@nitrianskagaléria.sk, 037/657 96 41

Ponitrianske múzeum

Štefánikova tr. 1, tel. 037/6510 000, 6514 245, Otv. denne okr. po od 9.-17.00 h, v so a ne od 10.-17.00.

Do 13. 4. Trofeje poľovnej zveri. Výstava na trofejach raticovej zveri (jelenej, srnčej, danielaj a diviachej) ulovenej v poľovnej sezóne r. 2008 prezentuje chovateľské

úsilie poľovníkov Nitrianskeho okresu. Výstava bude doplnená lebkami malých mäsozravníc a preparátmi poľovnej pernatej a srstnatej zveri zo zbierok Ponitrianskeho múzea v Nitre.

3. 4. - 3. 5. M. R. Štefánik vo filatelii. Pri príležitosti 90. výročia úmrtia M. R. Štefánika spomienka vo forme známok a pohľadníc.

Koncerty: 16. 4. Klavírny recitál Mária Fančoviča, zač. o 17. 00 hod.

Stále výstavy: Skvosty dávnovekého Slovenska, Nitriansko vo zrkadle dejín, Život v lesných a vodných biotopoch, Sondy do hĺbín nitrianskeho dávnoveku.

Každý pondelok 14.30 h klub paličk. čipky. Každú páru nedelu o 10.00 h stretnutie členov Slov. num. spol.

Diecézne múzeum

Námestie Jána Pavla II., 950 50 Nitra, 037/7721 747, otvorené denne okrem po: 10.00 - 18.00.

Múzeum ponúka faksimile rôznych dokumentov (úryvok spisu O obrátení Bavorov a Korutáncov, diplomatik, ako napr. potvrdenie Pribinovej donácie Ludoviťom Nemcom, list pápeža Jána VIII. Svätoplukovi, odpoved tohto istého pápeža Metodovi, ukážky z buly Industriae tuae a Quia te zelo fidei, ukážky z hlaholík), klenotnica.

Slovenské poľnohospodárske múzeum

Dlhá ul. 94, areál AX, 950 50 Nitra, 037/65 72 573, otvorené denne okrem po. od 9.00 do 17.00.

2.4. od 10.00 Šibi ryby, masťné ryby...výstava. Múzeum v prírode SPM - objekt školy, tradičná technika zdobenia veľkonočných vajec - batikovanie jarnými rastlinami, pletenie korbáčov, šibákov z vrbového prútia, prehliadkové jazdy traktorbusom, detským vláčikom, vlakom nitrianskej poľnej železnice. Živý košiar: stádo oviec s mladými jahňatami košarované vo voľnej prírode v centre skanzenu. Vstupné: 1 euro.

30.4. od 10.00 Stavanie mája, Otváranie studničiek - akcia konaná každoročne, oficiálne otvorenie sezóny. Miesto: múzeum v prírode SPM - námestie pred školou.

Expozície: Najstaršie dejiny poľnohospodárstva na Slovensku do konca stredoveku, vývoj sejby, zberu a mlatby obilia, vývoj poľnohospodárskych strojov a hnacích agregátov, poľnohospodárske letectvo, história spracovania potravín.

Skazen: Málotriedna katolícka škola, pekáreň, mliečnicka, mlyny, pálenica, lisovne oleja, čistička osív, voštinársky záboj, včelíny, vinohradnícky dom, salaše a seníky.

Nitrianska úzkokolajná parná poľná železnica: Zoznam počas avizovaných podujatí návštevníckej sezóny. Posledný prehliadkový vstup o 16.00 h.

Misijný dom na Kalvárii

Misijné múzeum ponúka bohatú zbierku umeleckých

predmetov, ktoré misionári dostali do daru v misiách po celom svete. Na výstave si môžete prezrieť predmety pochádzajúce zo zberateľskej činnosti misionárov.

MALÁ GALÉRIA AKCENT

Kúpeľná 4, č. tel.: 037/651 76 04, otv. od 10.00 - 19.30.

1. 4.: Lubomir Ivanov - Bašta, Luben Petrov: „Lubo dvakrát inak.“ Výstava keramiky a olejomalby dvoch bulharských umelcov dvoch bulharských umelcov, ktorí žijú a pracujú v Čechách. Potrvá do 21. apríla. Partnerom výstavy je Bulharský kultúrny inštitút v Bratislave. Vstup na výstavu je voľný.

Vivárium

VIVÁRIUM SPU, areál SPU, Tr. A. Hlinku, tel.: 65 08 791

V univerzitnom viváriu nájdete 70 chránených druhov plazov (korytnačky, hady, jaštery), ktoré boli predmetom pašeráctva a nelegálnej držby a sú tu dočasne umiestnené orgánmi štátnej správy. Pre verejnosť otvorené: v pon. a v str. od 14.00 do 16.00 h. Organizované skupiny škôl a škôlok môžu nahliadnúť exkurzie aj na termíny mimo otváraj. hodín (tel., resp. na e-mailovej adrese: Jaroslav.Pokoradi@uniag.sk).

Botanická záhrada SPU

Skleníky, otv. celoročne okrem po. a pia. 9.00 - 16.00 Park, otv. denne 9.00-16.00, okrem zimných mesiacov Skupinovė návštevy vopred telefonicky dohodnúť.

AGROKOMPLEX

16.- 19.4. GARDENIA 2009. 13. medzinárodná predajná výstava pre záhradníctvo, záhradkárov, priateľov bonsajov a kvetov a životného prostredia

16.-19.4. BONSAI SLOVAKIA 2009. 12. medzin. výstava bonsajov a suiseki

16.-19.4. DOMEXPO 2009. Postav si dom

16.-18.4. MLADÝ TVORCA 2009. 17. predajná výstava výrobkov žiakov stredných škôl, stredísk praktického vyučovania a stredných odborných škôl

16.-18.4. V-V-I. Veltrh vedy, výskumu, vývoja, vzdelávania, inovácií, učebných pomôcok a didaktickej techniky

Divadlo Andreja Bagara Nitra

Svätoplukovo námestie 4, 950 53 Nitra, 037/7721 577

3. (pi) 18.30 KRÁL LEAR veľká sála, PREMIÉRA. Jedna z najslávnejších hier Williama Shakespeara KRÁL LEAR. Veľký tragický príbeh o človeku, ktorý vlastnými chybami - svojou pýchou a samolúbošťou príde o všetko. Jedna po druhej sa rozplynú jeho životné istoty - mravné, sociálne, citové, rodinné, materiálne. Morálny rozklad a anarchia vedie k občianskej vojne. Réžia: Ondrej Spišák.

4. (so) 18.30 KRÁL LEAR veľká sála.

6. (po) 18.30 MATKA (1:30) štúdio. Netradičný pohľad na intímny svet jemného rodinného pradiava. Podoby lásky materskej, partnerskej a súrodeneckej. Réžia Mária Amsler.

6. (po) 18.00 KRÁL LEAR veľká sála.

7. (ut) 18.30 TESTOSTERON (2:40) štúdio, organizované predstavenie. Divadelná komédia o tom, čo si muži myslia o ženách, manifest mužskej prapodstaty. Svadobná oslava, na ktorej chýba nevesta. Ale prečo...? Záhada, ktorá čaká na vaše rozlíštenie. Svet zien a svet mužov. Existujú blízko seba. Jedni bez druhých nedokážu žiť. Réžia: P. Mankovecký

8. (st) 18.30 KRÁL LEAR veľká sála.

14. (ut) 18.30 VŠETKO ZA NÁROD (2:50) štúdio. Príbeh o nešťastných, tajných, letných prfemeskaných a tých osudových láskach. Ale je to aj príbeh o národnej identite, tolerancii voči iným národom a o ilúziách, ktoré si o národe a jeho potrebách človek vytvára. Réžia Michal Vajdička.

15. (st) 18.30 SARDINKY NA SCENU, PROSIM! veľká sála. Skvelá komédia o divadelnom zákulisí, o zamotaných vzťahoch divadelníkov a o nepísaných zákonitostiach a pravidlách tohto prepodivného sveta. Pohľad kľúčovou dierkou do sveta „za oponou“, či skôr „za kulisami“. Réžia: Lubomír Vajdička.

15. (st) 18.30 (2:50) OKULIARE ELTONA JOHNA, štúdio. Crazy komédia, v ktorej hrajú veľký význam skutočné reálie z histórie watfordského futbalového klubu, mala premiéru v roku 1997. Po úspešnom turné britskými divadlami sa inscenácia usadila na niekoľko týždňov v londýnskom West Ende. Réžia: P. Mankovecký

16. (št) 18.30 STATKY ZMATKY, veľká sála. Trpkosmiešny príbeh o slovenskej posadnutosti neustále niečo hromadiť a popritom ničťi to ľudsky hodnotné a pozitívne vo vzájomných medziludských vzťahoch a rodinných väzbách. Réžisér L. Vajdička

17. (pi) 18.30 MODRA RUŽA (3:00) veľká sála. Kto by nepoznal legendárne melódie Tak nekonečne krásna, Tá modrá ruža vám povie, Ružičky červené, Saigon, Len bez ženy, Vám čarokrásnu pieseň zaspievam, Zatancuj si so mnou holubička, Možno je to zvyk, Spomínam, Ked harmonika tíško znie... a mnohé ďalšie. Réžia: J. B. Box

18. (so) 18.30 MODRA RUŽA 40 x, veľká sála.

19. (ne) 19.00 COLLEGIUM MUSICUM veľká sála
Koncert legendárnej skupiny

20. (po) 19.00 AGÁTA HLADA PRACU. DAB hostuje v Štánom divadle Košice. Inscenácia „Agáta hľadá prácu“ mladej poľskej autorky Dany Lukasinskej je príbehom priam vychádzajúcim z našej každodennej reality. Réžia: S. Sprušanský

21. (ut) 19.00 AGÁTA HLADA PRACU. DAB hostuje v Divadle Jonáša Záborského Prešov.

21. (ut) a 22. (st) 18.30 PRÍBEH ULICE, veľká sála

22. (st) AGÁTA HLADA PRACU. DAB hostuje v Divadle Jonáša Záborského Prešov.

23. (št) 18.30 OKULIARE ELTONA JOHNA 25 x, štúdio.

24. (pi) 19.30 VŠETKO ZA NÁROD.

24. (pi) 17.00 LASKA JE AKO SOL. Tanečné predstavenie OZ ARABESKA a TK SAMBAČIK. Veľká sála.

25. (so) 18.30 SARDINKY NA SCENU, PROSIM! Veľká sála. Réžia: Lubomír Vajdička.

27. (po) 10.00 DIVOTVORNÝ HRNIEC (3:00) veľká sála. Divadelný muzikál o jednej dedine - či ostrove, jej milých či nemilých spoluobčanoch; mierne bláznivých a svojky temperamentných obyvateľoch. O roztopašnej vrchnosti. O vrtochoch mocných, o chamtivosti a pýche.

28. (ut) 10.00 DIVOTVORNÝ HRNIEC (3:00) veľká sála.

29. (st) 9:00 a 11.30 VEVERIČKY 55x (1:30) veľká sála. Pôvodná rozprávková hra s pesničkami. Príbeh veveričky Veronky v pestrofarebnom svete Oriáškových kúpeľov. Réžia: Ján Uličiansky.

29. (st) 18.30 PORTIA COUGHLANOVÁ (3:00) štúdio, preplatné plati B. Čierna komédia s mysterióznou zápletkou. Portia Coughlanová je krásna a bohatá tridsiatnička, po ktorej túžia všetci muži. Zároveň sa jej však desia. V temnom údolí Belmontskej rieky počuje za noci spev svojho mŕtveho brata - dvojčiky, ktorý sa v rieke utopil i s ktorým je aj po smrti spojená neviditeľnou pupočnou šnúrou. V hlavnej úlohe Zuzana Kanócz. Réžia Michal Vajdička.

30. (st) 10.00 PIARYG (3:30) Veľká sála. S pomocou Margity Figuli, Františka Švantnera a Dobroslova Chrobáka vznikla pomyselná kronika novodobej Sodomy. Spoločným menovateľom vybraných poviedok sú preto mnohoraké podoby násillia, krutosti, či hriechu, ktoré môžu vzniknúť zo vzťahu medzi mužom a ženou. Réžia: J. Polák.

Staré divadlo Karola Spišáka Nitra

Rezervácia vstupeniiek: e-mail: produkcia@staredivadlo.sk, tel.: 037/ 65 24 091, 65 25 003

1.4. (st) 9.30 Zabudnutý čert. Štúdio Tatra.

3.4. (pi) 9.30 Kolko jahôd rastie na mori? Štúdio Tatra.

5.4. (ne) 15.00 Kolko jahôd rastie na mori? Štúdio Tatra.

7.4. (po) 9.30 Lakomstory z Londýna. Štúdio Tatra

8.4. (st) 9.30 Lakomstory z Londýna. Štúdio Tatra

16.4. (št) 9.30 Lakomstory z Londýna. Štúdio Tatra

17.4. (pi) 9.30 Lakomstory z Londýna. Štúdio Tatra

19.4. (ne) 15.00 Lakomstory z Londýna. Štúdio Tatra

22.4. (st) 9.30 O psíčkovi a mačičke. Veľká sála

23.4. (št) 9.30 O psíčkovi a mačičke. Veľká sála

24.4. (pi) 9.30 Čin - čin. Veľká sála

26.4. (ne) 15.00 po 9.30 Čin - čin. Štúdio Tatra

28.4. (ut) 10.00 O psičkovi a mačičke. Na zájazde v Želiezovciach

29.4. (st) 9.30 Kmotra Smrť a zázračný lekár. V. sála

30.4. (št) 10.00 Kmotra Smrť a zázračný lekár. V.sála

Literárny klub Janka Jesenského

21. 4. (ut) o 17.00 Stretnutie s bývalým hercom DAB Marošom Kramárom pri príležitosti jeho životného jubilea. Kaviareň DAB

Krajské osvetové stredisko v Nitre

Fatranská 3, 949 01 Nitra 037/6531 545, 7335 988,

otvorené v prac. dňoch okrem utorka 10.00 - 17.00

VÝSTAVY

3. 4. - 22. 4. VÝTVARNÉ SPEKTRUM, výtvarné diela z krajskej súťaže neprofesionálnych výtvarníkov vernisáž: 3. 4. o 17.00

24. 4. - 4. 5. OTVORME OČI, VEĎ JE NA ČO SA DÍVAŤ
Foto, film a výtvarná tvorba očami mladých stredoškôľakov z Levíc, vernisáž: 24.4. o 10.00 Tvorivé dielne s protidrogovou tematikou 24.4. o 10.00 pre SŠ a o 11.30 pre ZŠ

PODUJATIA

2. 4. o 9.00 DOBRÉ SLOVO. Okresné kolo súťaže v prednese poézie a prózy pre žiakov ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským

23. 4. FOLKLÓRNE POZDRAVY. Venované vynikajúcemu gajdoškovi a tanečníkovi, interpretovi gajdošských piesní a tancov z okolia Nitry Jozefovi Antalíkovi pri príležitosti 111. výročia jeho narodenia

10.00 Hudobné tvorivé dielne. Krajské osvetové stredisko v Nitre

17.00 Jozef Antalík - nitriansky gajdoš a jeho odkaz. Univerzitný tvorivý ateliér UKF v Nitre, ŠD Nitra

20.00 Tanečný dom. Gajdošské tance podľa Jozefa Antalíka ŠD Mladost

29. 4. o 8.00 ČO VIEŠ O HVIEZDACH? Krajské kolo vedomostnej súťaže žiakov ZŠ a SŠ

LUDOVÉ A SÚČASNÉ REMESLÁ

1. 4. o 14.00 VELKONOČNÉ ŠIBÁKY. Tvorivé dielne pre deti pletenie šibákov z vrbového prútia

20. a 22. 4. / 14.00 PANÁČIK Z TEXTILU. Vyhotovíme si hračku bez ihly a niti

23. 4. o 16.00 SLAMENÉ OZDOBY. Tvorivá dielňa pre verejnosť, tradičné slamené ozdoby si upletieme zalamovanou technikou poplatok 2 eurá / 60,252 Sk

KURZY

každý pondelok 16.30 a utorok 8.30, 16.00, 17.30
CVIČENIE JOGY

každý utorok 10.30 **RELAXAČNÉ CVIČENIA**

každý pondelok 17.00 a 18.00 **ORIENTÁLNY TANEC II. a III.**

OTVÁRA KURZY AKREDITOVANÉ MŠ SR

30.4. KUCHÁR, ČAŠNÍK, 30.4. KUCHÁR-ČAŠNÍK

KLUBY

ŠACH PRE DETI každ. ut. o 15.30

ŠACH každ. ut. o 16.30

FOTOKLUB 2.,16., 30.4. o 17.00

GRAFOLÓGIA 8., 22.4. o 17.00

EQUILIBRIUM 15.4. o 17.00

KLUB ZDRAVIA 22.4. o 16.30 Téma: Tajé dátumu narodenia. lektor: Ing. Ivan Komáromy

KOS v Nitre je spoluorganizátor

5. 4. o 9.30 - KRAJSKÁ ŠACHOVÁ LIGA

16. 4. o 8.00 BIOLOGICKÁ OLYMPIÁDA - kategória E

Obvodné kolo súťaže pre ZŠ a osemročné gymnázia

25. 4. o 8.00 MAJSTROVSTVÁ KRAJA MLÁDEŽE V ŠACHU

XXXVI. Nitrianska hudobná jar

2.4. o 18.00 Komorné združenie Tubarose z Bratislavy (originálne hudobné združenie profesionálnych hudobníkov)

5.4. o 18.00 Komorné trio v zložení: Branislav Bielik (violončelo), Anna Izakovičová (flauta), Monika Chupáčová (klavír), uvedú najznámejšie diela klasicizmu a romantizmu, slávne skladby z operiet a muzikálov. Koncerty sa budú konať v nitrianskej Synagóge, vstupné: 2 eura.

ZUŠ J. Rosinského v Nitre

2. 4. o 17.30 v koncertnej sále na Damborského ul.: Koncert žiakov 6. ročníka klavírneho oddelenia"

6. 4. o 9.00 a 10.30 hod. v Synagóge: Obrázky z Veľkej noci" - veľkonočný výchovný koncert pre deti MŠ a žiakov ZŠ

24. 4. o 17.30 hod. v Ponitrianskom múzeu, Koncert pedagógov a bývalých absolventov

ARS ORGANI NITRA 2009

2. ročník medzinárodného organového festivalu

26.4. Jeremy Joseph (Juhoafrická republika) - **otvárací koncert**

3.5. Anders Eidsten Dahl (Nórsko)

10.5. David Woodcock (Anglicko)

17.5. Irénée Peyrot (Francúzsko/Nemecko)

24.5. Mária Pišeková (Slovensko)

CINEMAX

1.4. - 30.4. MONŠTRÁ VS. VOTRELCI, anim. komédia, USA, slov. dabing, Vhodný pre maloletých všetkých vekových skupín. Na našu guľatú modrú planétu už zase zaútočili mimozemšťania. Ešteže máme obrovskú zásobáreň hrdinov, ktorí sa môžu voči nim postaviť. I keď tí, ktorých si vybrali animátori zo štúdia DreamWorks, sú naozaj výnimoční. Mimoriadna je aj ich novinka Monštrá vs. Votrelci..

1.4. - 29.4. LÍBAŠ JAKO BÚH. komédia, 115 min., ČR, MN-12. Helena Altmanová je sympatická profesorka francúzštiny a literatúry na gymnáziu. Súžitie v jednom byte s bývalým manželom, problémy ovdovenej sestry Kristíny, manželské problémy syna Adama - to všetko Helenu zamestnáva natoľko, že jej na vlastný život a vlastné city akosi nezostáva čas. A napriek tomu jedného dňa príde to, čo obyčajne prichádza, keď už sme na sny rezignovali. Helena sa za pohnutých okolností zoznámi s lekárom záchrannej služby Františkom.

1.4. - 8.4. VEREJNÝ NEPRIATEL, akčný krimi,thriller, 110 min., české titulyk, Tal/Fr/Kanada, MN-12. Jacques Mesrine, najväčší francúzsky gangster všetkých čias, bol vo svojej vlasti známejší než akákoľvek celebrita. Jeho avantúry boli neskutočne ľahkomyselné, neuveriteľne drzé a jeho úmysly absolútne nepredvídateľné. Na každú novú „fušku“ sa pomocou plastických operácií a najrôznejších masiek menil na nepoznanie a preto dostal prezývku „muž tisícich tvári“.

1.4. - 8.4. SNEŽENKY A MACHRI PO 25 ROKOCH. Komédia / Dráma, ČR, 2008, 100 min., MN-12. Náhodným stretnutím Kardu a Víkyho po 25 rokoch pri lanovke v Krkonošiach sa začína pokračovanie legendárneho úspešného filmu Sněženy a machři. Nostalgické spomínanie na roky minulé do hôr pritiaľnu Karla Máchu - z ktorého sa stala televízna hviezda, Radka Převrátla, knižného vydavateľa, a je tu aj stále krásna Marika, Kardova dcéra.

1.4. - 8.4. MILIONÁR Z CHATRČE. Dráma, VB/USA/120 min./čes. tit. MN-12. Hlavný hrdina Jamal Malik (Dev Patel) je chlapec, ktorý sa narodil do sveta bez budúcnosti, do chudobného prostredia bombajských slumov. Teraz ale sedí v televíznom štúdiu oproti moderátorovi indickej verzie súťaže Chcete byť miliónárom a čaká na poslednú otázku, ktorá ho delí od rozprávkovej výhry 20 miliónov indických rupií.

2.4. -14.4. ANGLICKÉ JAHODY. Dráma/ 114 min., ČR/SR, MN-12. Počas horúceho leta sa Tomáš Sinek (Ivan Lupták) chystá odísť „zbierať jahody“ do Anglicka. Zdá sa, že rodina nemá na starosti nič iné, len vypraviť potomka na cestu. Aj keď - vyzerá to, že nie všetci s jeho rozhodnutím súhlasia. Situácia ale až tak jednoduchá nie je. Sme v Československu roku 1968.

9.4. - 29.4. MARLEY A JA. Rod. komédia /111 min./slov. tit./ USA, MN-12. Novomanželka John a Jenny Groganovi sa rozhodnú, že opustia drsné zimy Michiganu a začnú nový život na slnečnej Floride. A aby tých zmien nebolo málo, obstarajú si roztomilého, šesťkilového labradora Marleyho, ktorý sa behom pár týždňov zmení v päťdesiatkilový parný stroj, plný neskrotiteľnej energie

9.4. - 29.4. RÝCHLI A ZBESILÍ. Akčný/ 99min. / USA, MN-12. Dokonale zladený model. Luxusné vybavenie, nabýskaná kapota a pod ňou súčiastky, ktoré mu do-

dávajú punc výnimočnosti. Takto nejaký fanúšik rýchlych kolies popísal štvrtý diel slávnej akčnej série, ktorého názov je tento raz modifikovaný do podoby Rýchli a zbesilí. S predchádzajúcou časťou, ktorá sa odohráva v Tokiu, v prostredí vyznávačov školy šmyku, štvorku spája len meno režiséra Justina Lina a hlavná hviezda Vin Diesel.

16.4. - 29.4. NEBO PEKLO ..ZEM“. Dráma, 95 min., SR, ČR, MN-15. Ženu z veľkej časti vytvárajú muži. Môžu ju utopiť, no taktiež to môže byť šanca na obnovenie vlastnej sily. Klára má 22 rokov. Čaká ju úspešná kariéra baletky a angažmán v jednom z najlepších tanečných súborov na svete. Stačí tvrdo trénovať. Má dlhoročný vzťah s mladým a úspešným podnikateľom Tomášom.

16.4. - 28.4. KAMARÁTOVE DIEVČA. Komédia/102 min./ české titulyk/ USA. MN-15. Jedna žena, dvaja muži a hra bez pravidiel. Úspešná právnička Alexis (Kate Hudson) začína Kamarátové dievča ukončením vzťahu s prehnane horlivým Dustinom (Jason Biggs) a rozhodnutím začať si poriadne užívať slobodný život. Už nechce byť tá slušná, ale chce randiť s rôznymi chlapíkmi bez emócií a vyčítkej svedomia. Dustin je ale do Alexis beznádeje zamilovaný a je ochotný urobiť všetko pre to, aby sa k nemu vrátila.

23.4. - 30.4. KURIÉR. Akčný, thriller, 104 min, čes.tit., Fr, MN-12. Neprekoneťelný Jason Statham sa vracia v úlohe kuriéra Franka Martina, ktorý doručí všetko a nepýta sa nič. Tentokrát však musí splniť úlohu, v ktorej neurčuje pravidlá, bojuje s časom a musí doručiť nezvyčajne krehký tovar - dcéru ukrajinského vládného úradníka - Valentínu.

**Po prečítaní spálte / 16.4. - 21.4.09/
Sved' maniačky / 23.4. - 30.4.09/
Denník nymfomanky / 9.4. - 15.4.09/
Verejný nepriateľ č.2 / 2.4. - 15.4.09/
Peklo z princeznou / 23.4. - 30.4.09/
ARTMAX**

filmy pre náročného diváka, každú stredú večer

**1.4. Ako sa Varia dejiny, 8.4. My zdes, 15.4. Stepé lás-
ky, 22.4. "66 sezón", 29.4. Iné svety.**

DETSKÉ KINO

Každú nedeľu dopoludnia o 11.00.

**5.4. alvin a Chimpunkovia, 12.4. happy feet, 19.4. ča-
rovný kolotoč, 26.4. Peklo s princeznou**

Kružok mladých filatelistov

Kružok mladých filatelistov, Párovská ul. 42 (členovia sa schádzajú vo filatelistickom obchode NR ZBERATEL - vchod z dvora. Ďalšie schôdzky kružku budú každý piatok v mesiaci o 16.00 h.

Každý člen dostane zadarmo známky do svojej zbierky, môže si vymieňať známky s ďalšími členmi kružku, naučí sa správne odlepovať známky z listov, vyhľadávať ich v katalogoch a oceňovať ich, naučí sa pripravovať ex-

ponáty na filatelistické výstavy a zahrá si filatelistické hry. Kontakt - Ján Maniaček, 733 50 60, Dlhá ul. 56

Dom Matice slovenskej

Dolnočermánska ul. č. 737, č. tel., fax.: 037/656 62 28
Aktualizovaná výstava fotografií z matičnej činnosti v regióne v DMS počas pracovných dní od 9.00 do 15.00 h
1.- 20.4 Dajte vajce malované „ - výstava detských prác s jarnou a veľkonočnou tematikou
7.4. od 9.00 hod. DMS Nitra. Tvorivé dielne s jarnou tematikou zameranou na výzdobu a maľovanie vajčiek, pletenie korbáčov, jarného aranžovania a iné výtvarní techniky/ košíky, háčkované sliepky a kuriatka/ - v spolupráci s Centrom voľného času pre seniorov

30.4. o 11.00 Máj, máj, máj zelený stavenie mája pred Domom Matice slovenskej v Nitre

Nitrianska hviezdáreň

2., 4., 5.4. od 19.30 h Večerné pozorovanie oblohy (veřejnost)

8. 4. o 9.00 h Čo vieš o hviezdach? (okresné kolo)
- kvízová súťaž pre žiakov a študentov ZŠ a SŠ

9. 4. o 17.00 h Zasadnutie astronomickej rady
o 18.00 h Astronomická poradňa

29. 4. o 10.00 h Čo vieš o hviezdach? (krajské kolo)
Každú stredu a štvrtok o 9.00, 10.30, 13.00 h Exkurzie do astronomickej pozorovateľne pre skupiny zo škôl.
Návštevy treba vopred dohodnúť na č.t.: 037/653 74 49

KNIŽNICE V NITRE

Krajská knižnica Karola Kmetka

Fraňa Mojtu 18, tel. 741 91 62; po.: 8,00 - 18,00 h., ut.: 9,00 - 18,00 h., st. - pia.: 8,00 - 18,00 h.

Klokočina - Jurkovičova ul., tel. 651 98 61; po. - pia.: 8,30 - 18,00 h. Bibliograficko-informačné oddelenie, **Samova 1,** tel. 651 98 87; po. - pia.: 8,30 - 15,30 h. - ponúka regionálnu literatúru.

Okrem odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a deti knižnica ponúka špeciálne dokumenty (gramoflatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD ROM, DVD a patentové spisy), vyše 400 titulov periodík a zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých.

V ponuke knižnice sú i výchovno-vzdelávacie podujatia pripravujúce čitateľa na prácu s knihou. Organizujú ich pracovníčky knižnice na Ul. Fraňa Mojtu i v pobočke na Klokočine. **V apríli** navštívia knižnicu a budú besedovať s čitateľmi regionálni spisovatelia Ružena Smatanová a Oto Malý, Miroslav Saniga, spisovateľ pre deti a mládež, ale aj iní zaujímaví hostia. Pre školy budú pripravené podujatia zamerané na ochranu prírody a Mesiac lesov, ku Svetovému dňu letectva, z oblasti hudobnej výchovy o tvorbe speváka Petra Nagy, videoprojekcie o slovenských hercoch a počas celého mesiaca budú organizované podujatia v rámci súťaže Čítajte s nami. Knižnica sa aj tento rok zapojí do medzinárodného projektu Noc s Andersenom. **Piatok 3. apríla** bude celý deň venovaný tomuto svetoznámemu rozprávkovi. Vyvrcholením bude podujatie nazvané Večer s Andersenom. Vopred prihlásené deti vo veku od 6 do 10 rokov (čitelia našej knižnice) sa tentokrát budú mať možnosť oboznámiť s rozprávkou v jej rôznych podobách. Podujatia sú určené pre organizované návštevy zo škôl všetkých stupňov a druhov. V prípade záujmu si treba dohodnúť termín osobne alebo telefonicky na vyššie uvedených číslach.

Knižnica Agroinštitútu

Akademická 4, NITRA Tel. číslo: 037/ 79 10 211
Špecializovaná odborná knižnica v oblasti manažmentu poľnohospodárstva, pedagogiky a psychológie prístupná pre verejnosť. **Vypožičné hod.: po - pi 8.00 - 15.00**

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU

Štúrova 51. Verejná vedecká knižnica špecializovaná na poľnohospodárstvo a príbuzné oblasti. Čitatelia majú k dispozícii elektronický katalóg, elektronické plnotextové dokumenty, internet a široký okruh informačných služieb. **Otváracie hodiny: po. - štv.: 8.30 - 18.00 h, pia: 8.30 - 17.00 h,** tel. 6517 743, e-mail: slpk@uniag.sk

Univerzitná knižnica UKF

Drážovská cesta, 949 74 Nitra, tel./fax: 037/7336977, www.lib.ukf.sk.

Akademická knižnica, ktorá poskytuje knižničné a informačné služby pracovníkom, študentom univerzity a širokej verejnosti. Knižnica je vedecko-informačným, bibliografickým a poradenským pracoviskom. Zabezpečuje bibliografickú registráciu publikačnej činnosti pedagógov, vedeckých pracovníkov a doktorandov.

Otváracie hodiny:

študovňa ŠD Zobor: po-st: 10.00 - 18.00, št: 8.00-16.00, pi: 8.00-14.00, so: 8.00-13.00

študovňa FF Hodžova ul.: po: 10.00-18.00, ut-št: 8.00-18.00, pi: 8.00-14.00, so: 8.00-13.00

študovňa Kraskova ul.: po-pi: 8.00.-16.00

BRITSKÉ CENTRUM, pôsobiacie pri Univerzitetnej knižnici UKF v Nitre, pozýva návštevníkov do svojich priestorov na Hodžovej ul. 1. Požičiavame aktuálne britské časopisy, súčasnú britskú beletriu a najnovšie publikácie z oblasti výučby a štúdia anglického jazyka. Kontakt: www.uk.ukf.sk, tel. 037/6408105.

NISYS

Nitriansky informačný systém, Štefánikova tr. 1, Nitra
INFOTEL.: 0042137/161 86, č. tel. 037/741 09 06, fax: 741 09 07, e-mail: info@nitra.sk, www.nitra.sk.
poskytuje:

- informácie o podnikoch a firmách v meste Nitra, o kultúrnych podujatiach, o športe a relaxe, o službách všetkého druhu, o pamätihodnostiach a zaujímavostiach,
- zabezpečuje predaj máp, predaj publikácií o Nitre a Slovensku, predaj kultúrno-spoločenského mesačníka NITRA, predaj spomienkových a darčkových predmetov, predaj pohľadníc...
- vykonáva ubytovací servis, faxové a kopírovacie služby, vylepovanie plagátov

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby:

Katedrálny chrám - Bazilika sv. Emeráma, Nitriansky hrad: : po - so 7.30; ne - 7.00, 9.00 h

Kostol sv. Ladislava - piaristi: po - pia 7.00, 12.15, 18.00, so 7.00, 18.00; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15-deťom, 18.00 h

Kostol Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici, Kláštor: po - so 6.00, 7.00, 16.15; ne 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 detská a 16.15 h

Kostol sv. Petra a Pavla, františkáni: po - so 6.30, 18.30 h; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 v maďarskej reči, 18.30

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Kalvária: : po - so 6.30 h a 19.00; ne 7.00, 9.00, 10.30 d

Kaplnka v nemocnici: po - pi o 15.30 h; ne o 10.30

Kostol sv. Gorazda, Klokočina: po - pi 6.30 h a 18.00 h - po-pi; v so 6.30; ne 6.30, 8.00, 9.30, 11.15 a 18.00 h

Kostol sv. Martina, Chrenová: : po - so 6.30, 17.30; ne 6.30, 8.00, 9.30 detská, 11.00 a 17.30 h

Kostol sv. Ur., Čermáň: 8.30; 9.30 a 11.00 h

Kostol sv. Františka Xaverského, Dražovce: št - so: 7.00; denne o 17.00; ne 8.00 a 10.00 h

Kostol sv. Petra, Janikovce: po - pia v zime o 18.00, v lete o 19.00; so o 7.00; ne o 8.00 a 10.45 h

Kostol - Nar. Panny Márie, Horné Krškany: pi 17.00; ne 9.00 h

Kostol sv. Ondreja, Dolné Krškany: 7.30, 10.30 h

Kostol Všetkých svätých, Kynek: št 18.00; ne 9.15 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda, Mlynáre: po, str, pi o 18.00; ne 8.00, 10.30 h

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Párovské Háje: -: ne 11.00 h, str 18.00 h, v každý prvý pi v mesiaci 19.00 h

Kaplnka sv. Vincenta, Šindolka (Marianum): po - so 6.25; ne 9.00 h

Oznam pre darcov krvi

Pracovisko Národnej transfúznej služby SR v Nitre oznamuje odberové hodiny počas pracovných dní: po, str, št, pi 6.30 - 12.00, ut 6.30 - 17.00
Drovať krv môžu zdraví ľudia vo veku od 18 do 65 rokov, ktorí majú aspoň 50 kg. Súčasne ich upozorňujeme, že na odber nemusia prísť hladní, stačí sa len vyvarovať masným jedlám a alkoholu. Mesto Nitra podľa cenového výmeru 1/2005 v zmysle § 20, ods. 5 zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov určilo zľavy na linkách mestskej autobusovej dopravy pre držiteľov najmenej ZLATEJ JANSKÉHO PLAKETY. Platí to pre lístok zakúpený u vodiča aj pre EZCK. Pre poskytnutie zľavy si treba zakúpiť „kmeňovú kartu“.

Kostol sv. Imricha, Štítáre: st 19.30 h, ne 9.00 h alebo 10.30 h podľa vyhlásenia

Kostol sv. Urbana, Zobor: st - pi 16.30; ne 8.00, 11.15 h
Kaplnka sv. Svorada, LÚ Zobor: st 15.45; ne 11.00 h

Kláštor Najsvätejšej Trojice. Služobnice Ducha svätého ustavičnej poklony, Dražovská 15. Bohoslužby: po-so o 6.45, ne o 8.00 h.

Kresťanský zbor

Podzámska 17, Nitra, ut. 18.30, ne. 9.30, 16.001. (pi) 10.00 hod

Starokatolícka cirkev na Slovensku

V nedeľu a v prikázané sviatky o 9.00 h v **kaplnke sv. Gorazda na Chrenovskej č. 15.**

Gréckokatolícke bohoslužby:

Párovce - Kostol sv. Štefana, - iba v nedeľu o 10.00 h.

Cirkev adventistov siedmeho dňa

Bohoslužby v každú sobotu o 9.45 h v modlitebni za **kostolom na Ulici Fraňa Mojtu č. 10.** www.casd.sk

Cirkev bratská

V nedeľu o 10.00 h na **Nitrianskej ulici č. 21**

Evanjelické bohoslužby

Ul. Andreja Sládkoviča č. 12 - **Evanjelický kostol Ducha Svätého:** V nedeľu o 10.00 h s detskými službami Božimi a vo št o 18.00 h. V ut o 19.00 h - biblická hodina pre staršiu mládež, v pi o 17.00 h pre dospelých.

Reformovaná kresťanská cirkev

V nedeľu o 8.30 h v modlitebni za starým kalvínskym kostolom na Ulici Fraňa Mojtu

Jubilanti v roku 2009

V mesiaci APRÍL 2009 oslávia významné životné jubileum títo občania mesta Nitra:

75 ROKOV: Albín Baranec, František Bárek, Dominik Bojda, Vladimír Bujna, Ludevít Családy, Marta Daňová, Karol Fišera, Irena Frtusová, Monika Gudernová, Oľga Hájovská, Magdaléna Halmová, Michal Hodoši, Beňadik Horka, Vladimír Hučko, Mária Hýrošová, Helena Kľihová, Ladislav Klímeš, Ján Konečný, Alžbeta Korčeková, Ing. Ján Krčula, CSc., Alžbeta Kutnárová, Alexander Lackovič, Marko Martiš, František Mihok, Valéria Molnárová, Júlia Opálená, Kamil Palmár, Emília Récka, Ladislav Sitár, Jozef Slamka, Kornélia Staníková, Marta Stanková, Alžbeta Šantavá, doc. PhDr. Danuša Šwigostová. Antónia Večerová

80 ROKOV: Anna Benková, Oľga Dovičovičová, Terézia Froncová, Ing. Milan Gajdošík, Alžbeta Karasová, Irena Kľbiková, Libuše Klenková, Rudolf Kratochvíl, Vlastimil Malý, Ing. Koloman Országh, Margita Papírníková, Mária Szekerešová, Mária Širková, Klára Trgiňová, Ignác Vítek, Ing. Imrich Žúži

85 ROKOV: Martin Babík, Pavol Babušík, Mária Frólová, Františka Gocmanová, Helena Halászová, Jozefína Hederváriová, Jolana Jeseničová, Teodor Mochnáč, Ľudmila Pružinová, Aurélia Sabová, Jeanetta Štyblová, Štefan Vaňo, Juraj Vilček, Eduard Wölcz

86 ROKOV: Ignác Adamka, Ján Borovský, Mária Černáková, Ružena Činčurová, MUDr. Ján Kollárik, Oľga Miklošková, Anna Naništová, Ing.

Eduard Omelka, Helena Pekariková, Mária Pilková, doc. PhDr. Ľudmila Šulganová, Magdaléna Vilemová

87 ROKOV: Anna Čuláková, Mária Feketeová, Eva Gyulaiová, Emília Halterová, Pavel Kaňa, Ing. Peter Kovalský, Katarína Lauková, Ing. Františka Princová, Alžbeta Roháčová, Alžbeta Sivoková, Anna Slavkovská, Mária Verövä

88 ROKOV: Anna Chobotová, Emília Jamrichová, Peter Krajčovič, Júlia Lukačková, Júlia Okenková, Sidónia Papšová, Júlia Petreková

89 ROKOV: Gejza Bahelka, Mária Čeryová, Rozália Danková, Pavlína Letková, MUDr. Ján Točík, Margita Uharčeková, Jozefína Vilinová, Helena Voltemarová

90 ROKOV: Mária Bľiková, Júlia Gregušová, Júlia Holá, Michal Koribanič, Ing. Florián Svetlanský

91 ROKOV: Jolana Bitterová, František Štefanka, Ing. Pavel Vážan, JUDr. Gejza Višňovský

92 ROKOV: Karol Fraňo, Alžbeta Kaplanová, Verona Szabóová, Rozália Tóthová, Magdaléna Vsetečková

93 ROKOV: Rudolf Ďuriš, Mária Križanová, Karol Trup

94 ROKOV: Katarína Čergetová, Michal Šimko

95 ROKOV: František Bakács

96 ROKOV: Jolana Kotorová, Hedviga Scheerová,

97 ROKOV: Helena Hlobenová

Odišli spomedzi nás

V mesiaci FEBRUÁR 2009
nás opustili títo občania mesta Nitra:

Anton Ravinger, 90-r., Železničiarska 28
Ludovít Olah, 86-r., Metodova 13
Milan Sopóci, 79-r., Dolnočermánska 62
František Chobot, 61-r., Jedlíkova 2
Ján Laca, 80-r., Štúrova 34
Anna Lysá, 84-r., Jurkovičova 14
Fabián Lakatoš, 0-r., Borová 19
Viera Mikulášiková, 65-r., Pri lipe 59
Jolana Danková, 76-r., Kamenná 59
Leonard Tenkel, 80-r., Komenského 19
Anna Pauličeková, 81-r., Panská dol. 48
Anna Caková, 54-r., Škultétyho 6
Jozef Uher, 87-r., Štúrova 35
Rudolf Repaský, 70-r., Sitnianska 3
Michal Bíro, 59-r., Mikovíniho 14
Vladimír Dudík, 54-r., Lukov dvor 15
Jozef Matejov, 52-r., Škultétyho 5
Ladislav Szárszoy, 82-r., Spojovacie 15
Milan Ďuriac, 58-r., Bazovského 3
Margita Martvoňová, 77-r., Smetanova 8
Ján Masaryk, 62-r., J. Mrvu 15
Agneša Prešínská, 78-r., Staromlynská 21
Helena Elčíková, 51-r., Tr. A. Hlinku 49
Margita Gatiarová, 84-r., Wilsonovo nábr. 138
Ludmila Husárová, 72-r., Podzámska 32
Irena Luková, 56-r., Novozámocká 156
Emil Rejholec, 76-r., Tr. A. Hlinku 21
Tibor Sendrey, 67-r., Novomeského 6

Mária Balková, 87-r., Železničiarska 52
Július Kráľovič, 79-r., Štefánikova tr. 80
Ondrej Majerník, 86-r., Metodova 26
Vladimír Polák, 68-r., Dlhá 82
Andrea Damborská, 11-r., Misionárska 19
Marta Stochová, 84-r., Hattalova 13
Jozefína Marciová, 58-r., Benkova 1
Elena Ondrejčiková, 83-r., Prešovská 11
Jozef Bobek, 83-r., Borová 12
Vladimír Košík, 62-r., Štiavnická 6
Ján Lipovský, 24-r., Mlynská 4A
Emma Beláková, 0-r., Škultétyho 3
Imrich Juhár, 82-r., Dolnočermánska 2
Jozef Mušák, 88-r., Župné nám. 2
Ludmila Goňová, 66-r., Hájska 16
Veronika Jančeková, 79-r., Na Predmostí 2
Valéria Bratová, 73-r., Hydinárska 38
Paulína Repášová, 80-r., Martinská dol. 29
František Kukučka, 87-r., Výstavná 37
Helena Sklenárová, 84-r., Štefánikova tr. 16
Peter Tóth, 36-r., Alexyho 16
Katarína Valkovičová, 82-r., Železničiarska 52
Irena Polláková, 88-r., Tr. A. Hlinku 5
Ladislav Smida, 77-r., Zoborská 15
Angela Zimmermanová, 83-r., Štúrova 17A
Valéria Kolníková, 80-r., J. Zelenáková 11
Dušan Solár, 50-r., Pri mlyne 24
Mária Zábranská, 86-r., Štúrova 43
Mária Halásová, 86-r., Považská 14
Viliam Kiaček, 67-r., Bazovského 18
Helena Königová, 90-r., Lomnická 32
Mária Martáseková, 78-r., Dlhá 11
Alžbeta Prekopová, 91-r., Dubíková 46
Pavel Vágai, 80-r., J. Silana 3

POVEDALI SI „ÁNO“

V mesiaci FEBRUÁR A MAREC 2009 sa na spoločnú cestu
životom vybrali tieto dvojice:

14. februára: Miloš Rízek a Miroslava Fazekašová, obaja z Nitry, Jozef Klišťinec a Magdaléna Brezinová, obaja z Nitry, Štefan Žitný z Nitry a Lenka Roháčová z Nových Sadov, Viktor Kováč zo Žirán a Lenka Greppelová z Jelenca, Miroslav Svajčík z Hostia a Mgr. Stanislava Judáková z Rajčian, Juraj Mrázik z Cabaja a Eva Ivančíková z Nitry Martin Okoličányi a Martina Hrušovská, obaja z Nitry, Marek Muzika a Martina Gulášová, obaja z Nitry

28. februára: Alexander Jankovič z Koniaro-

viec a Petronela Zrubcová z Dolných Lefantoviec, Róbert Kužila z Nitry a Mária Košíková zo Šurian

7. marca: Erich Hačko z Vinodolu a Renata Sachsová z Nitry, Marian Holbík zo Seredi a Lila Kadlecová z Nitry, Ing. Juraj Barát z Nitry a Miriam Turčeková z Bánova, Vladimír Fúska z Nitry a Alena Javorová z Vlčkoviec, Marián Boldiš z Bádica a Marcela Vincúrová z Výčap-Opatoviec, Jaroslav Lehoták z Cabaja - Čápora a Dominika Mandíková z Komjatíc

Príbeh (možno) Nitran Dalibora Brocharda, pilota Britského kráľovského letectva

Z Azorských ostrovov sa vráti domov po dlhých 64 rokoch

Nie všetci občania a politici v bývalom Československu boli po roku 1939 ochotní zmieriť sa so stavom po zániku Československa. Mnohí sa rozhodli radšej emigrovať do štátov bojujúcich proti Nemecku a odtiaľ sa usilovali obnoviť republiku. Boli to predovšetkým českí a v menšej miere, aj slovenskí dobrovoľníci, odhodlaní bojovať proti nemeckému agresorovi v zahraničí, čo im domáce pomery neumožňovali.

Druhá svetová vojna je významné obdobie v dejinách letectva, počas ktorého sa prejavilo odhodlanie a statočnosť slovenských pilotov, ako aj pozemného personálu, ktorí spolu s českými, francúzskymi, poľskými a ďalšími letcami zahraničných armád bojovali po boku Britov v RAF. V rokoch 1940 - 1945 pôsobil v RAF okolo 3 500 českých a slovenských letcov, ktorí sa zúčastnili slávnej bitky o Britániu, útočných sweepov nad okupovanou Európou, invázie do Normandie, výsadekových operácií, sprievodov bombardérov nad Nemeckom a nočných náletov.

Prímatom Nitry Jozef Dvonč a prednosta Mestského úradu Lubomír Martinka rokovali s pracovníčkou Sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra SR Janou Kráľovou

o možnosti uložiť v Nitre telesné pozostatky vojenského letca, rotmajstra Dalibora Brocharda, ktorý sa narodil 11. mája 1924 v Nitre. Tento mladý letec, podľa archívnych materiálov Vojenského archívu v Prahe, zahynul na Azorských ostrovoch pri vojenskej operácii dňa 14. marca 1945, po havárii lietadla Liberátor EW626, ktoré pilotoval.

Pochovaný na ostrove Terceira

Bojoval v Jednotke 5.1. - RAF (Britské kráľovské letectvo), 246th Squadron a bol pochovaný v mestečku Lajes na ostrove Terceira. Pravdepodobne, niekedy v 50-tych rokoch min. storočia sa telesné pozostatky letca D. Brocharda dostali do Prahy. Ministerstvo sa na Mesto Nitra obrátilo s požiadavkou zorganizovať pietny akt. Predstava ministerstva spočíva v uložení telesných pozostatkov pilota na vojenskom, prípadne na mestskom cintoríne, do spoločného hrobu obetí II. svetovej vojny.

Pietny akt uloženia symbolickej urny sa uskutoční v utorok 28. apríla za prítomnosti štátneho tajomníka Ministerstva vnútra V SR a zástupcov Mesta Nitry, ktorí týmto aktom vzdajú hold jednej z nespočetných obetí II. svetovej vojny.

Telesné pozostatky rotmajstra Dalibora Brocharda sa do rodnej zeme vrátia po

64 rokoch. Pri pátraní po príbuzných mladého pilota sa zistilo, že jeho otec, vojak z povolania, Otakar Brochard (26-ročný) a mama Mária Šmidková (20-ročná), bývali krátko v Nitre - na Pieskovej i na Fabrickej ulici. Tu, v Nitre sa im narodili dvaja synovia. Dalibor mohol mať o rok staršieho brata Otakara, ktorý však zomrel hneď v deň pôrodu. Podľa údajov zo Správy cintorínov bol pochovaný na mestskom cintoríne. Keďže rodina sa presťahovala do Komárna, o malý hrobček sa nikto nestaral a tým pádom hrob zanikol.

Vojna im zobrala aj druhého syna

V prípade rodiny Brochardovcov je smutné, že vojna im zobrala aj druhého syna. Či mali viacej ešte viac detí, sa nám nepodarilo zistiť. A tak miesto posledného odpočinku Dalibor nájde v meste, kde sa narodil. Aspoň taký je úzus, prijatý na medzinárodnej úrovni.

Každá vojna je poznamenaná stratou ľudských životov. Hroby príslušníkov československého zahraničného letectva z II. svetovej vojny sa nachádzajú po celom svete. Nájdate ich na 87 rôznych cintorínoch vo Francúzsku, Veľkej Británii, Belgicku, Holandsku, Nemecku, Poľsku, Afrike, Kanade, na Bahamských a Azorských ostrovoch. Vydávajú celému svetu svedectvo o veľkých

obetiach a nezlomnosti občanov Česko-slovenska o krutosti druhej svetovej vojny. Ich nedušné matky sa nedožili toho, aby mohli na hrobch svojich padlých synov vyroniť slzu.

Aj pietny akt uloženia telesných pozostatkov Daniela Brocharda bude poslednou poctou za jeho hrdinstvo a boj za mier, ktorým obetoval svoj mladý život.

Ludmila Synaková

Veľká Británia - Po porážke Francúzska v lete 1940 evakovalo viac ako 4000 československých vojakov a asi 500 civilov do Veľkej Británie. Pozemné vojsko zostalo relatívne samostatné pod čs. velením. Letci sa stali po celý čas vojny súčasťou dobrovoľníckej zálohy britského kráľovského letectva (RAF) s možnosťou zriadiť si vlastné čs. jednotky. Od júla 1940 do mája 1941 boli zorganizované tri

stíhacie a jedna bombardovacia peruť. Podieľali sa na všetkých významnejších operáciách RAF počnúc leteckou bitkou o Veľkú Britániu, strategickým bombardovaním Nemecka a ničením Luftwaffe až po inváziu do Európy. V čs. perutiach britského RAF slúžilo počas II. svetovej vojny 1250 až 1500 osôb, z nich viac ako 10 percent tvorili Slováci.

V evanjelickom kostole odovzdávali Cenu Sebastian

V nitrianskom Evanjelickom Kostole Ducha svätého udeľovali v sobotu 21. marca jedinečné ocenenia - Cenu Sebastian za roky 2005 - 2007, ktorá je prejavom ocenenia za mimoriadny prínos k odkazu diela Johanna Sebastiana Bacha pre súčasníkov.

Laureátom ocenenia sa stal RNDr. Miro Bázlik, ktorému ho udelili za celoživotné dielo, venované dielu J. S. Bacha, do ktorého sa zapojil ako skladateľ, interpret, aj propagátor. Cenu mu odovzdal člen poroty Ladislav Kačic.

Druhým oceneným je Mgr. art. Karol Medňanský, PhD. Porota ocenila jeho publikácie Postavenie violy da gamba v kantátach Johanna Sebastiana Bacha a Passiones Bachianae a ich významný prínos v rámci bachovskej literatúry, ako aj interpretáciu Bachových diela v súbore Musica historica Prešov, ktorý založil. Cenu mu odovzdal člen poroty Miroslav Cipár.

Doc. Ján Slávik, ArtD. ocenenie prevzal za kompletnú nahrávku (CD) Suit pre sólové

violončelo J. S. Bacha, ktorá je v reláciách Slovenska priekopníckym činom. Mgr. art. Stanislav Šurin založil a organizuje organové festivaly

bastian dostal David di Fiore, vynikajúci interpret organovej hudby, ktorý vo svojom repertoári má mnoho diel J. S. Bacha. Pôsobi aj na Slovensku

Trnavské organové dni, Organové dni v Piešťanoch, festival Musica sacra Skalica, podnikol budovanie, reštauráciu a generálne opravy viacerých organov, zrealizoval originálne riešenie bachovskej interpretačnej problematiky na nahrávke s titulom Bach in der Wiener Schubertkirche.

Čestné uznanie Ceny Se-

ako pedagóg a interpret. Druhým držiteľom Čestného uznania Ceny Sebastian sa stal Ing. Bohdan Krampl, ktorý sa dlhý čas venuje barokovej hudbe, najmä dielam J. S. Bacha, postupne robí súbornú nahrávku organových diel JSB.

(syn)

Foto: Slavomír Révay

Novinár celým srdcom i dušou

Pozná ho množstvo ľudí. Ani ako senior nestratil kontakty s reálnym životom, s pracovným prostredím v redakciách, so spoločenským dianím. Svoj novinársky život napriek odchodu do dôchodku nepreušil a napája ho ďalšími kontaktmi s verejnosťou. Mikuláš Gál sa neuzatvoril do svojho bytu. Bok po boku s manželkou obdivujú najmä výtvarné umenie a stali sa častými účastníkmi vernisáží v Nitre.

Rovnako má blízko k umeleckému slovu, čo dokazujú jeho návštevy v Literárnom klube Janka Jesenského, kde sa aktívne zapája do besied so spisovateľmi. Mikuláš Gál sa natrvalo zapísal do dejín regionálnej slovenskej žurnalistiky. Aj keď jeho cesta k novinárčine nebola priamočiara a jednoduchá, osud mu dožičil, aby sa v živote venoval tomu, po čom túžil a k čomu mal genetické danosti. Presadil sa svojou húževnatosťou a určitou dávkou talentu. Mikuláš Gál sa

v týchto dňoch dožíva vzácného životného jubilea - 70 rokov.

Narodil som sa 5. apríla 1939 v Kovarciach (okres Topoľčany), odkiaľ pochádza aj jeho otec. Mama tam vtedy bývala, ale učila v susedných Čeladinciach. Ako mladomanželka bývali v podnájme neďaleko otcových rodičov. Pozoruhodné je, že môj rodný dom ešte stále stojí a udržiavaný je takmer v pôvodnom stave. Z dátumu môjho narodenia vyplýva, že som začal žiť v Slovenskom

štáte. Doba bola nepokojná a II. svetová vojna sa s určitou blíži. Mamu preložili do Ivanky pri Nitre a otca do Bánoviec nad Bebravou na vtedajší Berný úrad v Nitre. Najmä ich nedoriešené bytové problémy boli príčinou, že som až do deviatich rokov vyrastal u starých rodičov v obci Kolačno pri Partizánskom. V obci, obklopenej kopcami a lesmi, som prežil aj vojnové roky. Cez deň tam boli Nemci, v noci partizáni, no a náš dom s okolím boli akosi centrárou pre jedných i druhých. Starý otec a stará mama boli vzdelaní ľudia - mali blízko k technike i ekonomike a slovom a písmom ovládali päť jazykov. Ako predstavitelia lesnej správy, nemeckej firmy Thonet dokázali nielen komunikovať s Nemcami a Rusmi, ale aj nachádzať

cesty pre zásobovanie partizánov v okolitých horách. Po vojne a už na dôchodku v Ivanke pri Nitre o tomto ako aj o celkovom svojom živote napísali viaceré dokumentov, ktoré sa stali podkladmi pre obecné kroniky i publikácie o Kolačnej, Veľkých Uherciach a SNP v tejto oblasti.

S túžbou stať sa novinárom, prípadne spisovateľom, som teda žil už v detstve a keďže aj mama písala najmä scény a básničky pre deti, napríklad k Vianociam, Veľkej noci, ku Dňu matiek a iným oslavám, mal som k písaniu blízko aj ja.

Najskôr to boli básničky do časopisu Slniečko, potom správy do Pionierskych novín i do rozhlasového vysielania pre deti a mládež. Neskôr príspevky do okresných novín a denníka Pravda. Počas vojenskej služby si moje „pisačky“ všimli v redakciách Palcát v Táboře a Obrana ľudu v Prahe a tak som načas zostal verný armáde. Život v hlavnom meste Československa bol pre mňa obdobím rozletu, teoretického, praktického, ale tiež pobytu

po celej republike a okolitých krajinách. Písal som najmä spravodajstvo z rôznych udalostí v armáde i reportáže, ku tým som si robil fotografie. Za najpodarenejšiu považujem reportáž z víťania Nového roka 1961 v Moskve. Najsmutnejšou bola reportáž z odstraňovania následkov zrážky dvoch vlakov v Steblovej pri Pardubicách. Stalo sa to 14. novembra 1960. Najväčšie vlakové nešťastie u nás si vyžiadalo 127 mŕtvych a množstvo zranených s trvalými následkami. Pri pomyslení na to, čo som videl na mieste tragédie i v nemocniciach, mi ešte aj dnes behá mráz po tele.

Návrat z Prahy mi priniesol prácu a od roku 1968 aj bývanie v meste pod Zoborom. Popri pôsobení v Okresnom osvetovom dome a na Okresnom národnom výbore v Nitre som bol spravodajcom novín Pravda, Práca a fotoreportážami som prispieval do časopisu Život. Od roku 1980 som pracoval ako redaktor týždenníka Nitriansky hlas a od roku 1990 denníka Rolnícke noviny. Potom, až do odchodu do dôchodku

v roku 1999, som bol šéfredaktorom Vestníka Okresného úradu v Nitre a vestníka Krajského úradu v Nitre.

Popri tom som dve volebné obdobia pôsobil ako poslanec Mestského zastupiteľstva a členom Mestskej rady v Nitre. Táto skutočnosť ma ešte užšie spojila s mesačníkom Život a kultúra mesta Nitra, ktorý teraz vychádza pod titulom Nitra. Bol som pri jeho zrode, prispieval som do neho článkami aj fotografiami a od roku 1990 som členom redakčnej rady. Pri relatívne dobrom zdraví mi to sedemdesiatka stále dovoľuje. Prehrňanie sa v mojom bohatom archíve prináša návraty do nedávnej minulosti. Články a fotografie, ktoré z toho vziđu, sa takto stávajú nielen mojimi, spomienkami, ale aj pohľadom do minulosti pre všetkých čitateľom časopisu Nitra. Dúfam, že sa mi ich podarí priniesť ešte veľa. Podobne ako môjmu dlhoročnému priateľovi JUDr. Štefanovi Valentovi, s ktorým som ešte donedávna niektoré historické udalosti konzultoval a spresňoval.

Ludmila Synaková

Shraga Weil zostane navždy v našej pamäti

Vo veku 90 rokov 20. februára zomrel významný umelec, nitriansky rodák Shraga Weil, ktorý v Nitre prežil detstvo a mladosť a ani po svojom odchode do Izraela po 2. svetovej vojne na svoje rodisko nezabudol. Shraga Weil rozprával plynule po slovensky aj po mnohých rokoch života v novej krajine, niekoľkokrát svoje rodné mesto osobne navštívil a na Slovensku nám zanechal vyše

pokračovanie na 31. str.

Diskusný večer o Slovenskej republike 1939 - 1945

V utorok 17. marca sa v Ponitrianskom múzeu v Nitre uskutočnil diskusný večer venovaný aktuálnej téme „Slovenská republika 1939 - 1945“. Podujatie usporiadali Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra, Filozofická fakulta UKF v Nitre, Ústav pamäti národa a Historický ústav Slovenskej akadémie vied.

Úmyslom organizátorov stretnutia bolo prostredníctvom nových informácií, nových pohľadov a výziev vo výskume prispieť k spoznávaniu mnohotvárnej histórie nášho národa. Pozvanie vecne diskutovať o období, ktoré patrí medzi najkontroverzejšie a najdôležitejšie v našich národných dejinách, prijali poprední odborníci Martin Lacko, Ján Čarnogurský, Anton Hrnko, Ivan Kamenec a Peter Weiss.

Predlhé obdobie 70. rokov od vzniku prvej Slovenskej republiky nič nenasvedčuje o úbytku príťažlivosti tejto témy. Svedčí o tom tiež plná sála za účasti poslancov NR SR, predstaviteľov miestnej a regionálnej samosprávy, reprezentantov viacerých významných inštitúcií, učiteľov so študentmi, žijúcich pamätníkov - jednoducho nijaký milovník našej histórie si túto akciu nemohol nechať utiecť. Inštitúcie, ktoré sa podieľali na organizácii podujatia, zastupovali Zdenka Gadušová, dekanka Filozofickej fakulty UKF v Nitre, Ján Vančo, podpredseda NSK a František Baláž, zástupca primátora mesta Nitra.

V úvode pozoruhodného stretnutia predstavil jeden z lídrov mladej generácie historikov Martin Lacko svoju publikáciu „Slovenská republika 1939 - 1945“, ktorej zámerom

Pohľad na účastníkov diskusného večera v Ponitrianskom múzeu v Nitre.
Foto: Jozef Kubíček

je poskytnúť komplexný pohľad na politické pomery, atmosféru a život v období Slovenskej republiky v rokoch 1939 - 1945. Autor knihy obecnstvu predstavil tiež ďalšie prospešné publikácie Ústavu pamäti národa - inštitúcie, ktorej náplňou je hodnotiť obdobie neslobody v našich dejinách.

Otázka existencie prvej Slovenskej republiky vyvoláva vo verejnosti aj po desaťročiach veľa otáznikov a rozporuplných názorov. Dôvody tohto vnímania sú zrejme - dlhodobé tabuizovanie témy či účelové čiernobiele videnie, ktoré prináša na jednej strane neseriózne dehonosťovanie všetkého, čo tieto roky priniesli, na strane druhej nekritické glorifikovanie tohto obdobia. Nebolo preto náhodou, že do diskusie, ktorú nekompromisne viedol Pavol Ivan, boli prizvaní príslušníci rôznych generácií a prívrženci rozličnej názorovej orientácie. Návštevníci

podujatia sa mohli dozvedieť, ako brilantne a rôznorodo sa dajú interpretovať nepopierateľné fakty o vzniku nového štátu, o štátnosti a politickom systéme Slovenskej republiky, o hospodárskom, sociálnom a kultúrnom živote v nej, o zahraničnopolitických dimenziách, o riešení tzv. židovskej otázky, ako i o zániku a dedičstve štátu. Debata sa niesla v duchu vyváženého zhodnotenia pozitív i negatív bez politizácie a zbytočných emócií.

Zostáva veriť, že sa organizátorom podarilo naplniť myšlienku tohto príťažlivého stretnutia. Prispievať k zdravému formovaniu historickej vedomia obyvateľstva spoznávaním našich bohatých dejín, a tým pomáhať hubiť tromfy vzrastajúceho extrémizmu, patrí medzi počiny príslušníkov múdrej spoločnosti.

PhDr. Martin Hetényi, PhD.
PhDr. Peter Ivanič, PhD.
PhDr. Zvonko Taneski, PhD.

Na amfiteátri ikona 80. rokov - Alphaville

V stredu 27. mája o 20.00 hodine sa v nitrianskom Amfiteátri uskutoční veľkolepý koncert hudobnej skupiny Alphaville. Ikona 80. rokov minulého storočia, ktorej synthpopové melódie chytli za srdce dnešných tridsiatnikov, zavíta okrem Nitry ešte do ďalších dvoch slovenských miest. Vstupenky na nitriansky koncert v cene 10 EUR si môžete už dnes zakúpiť v Nitrianskom informačnom stredisku na Štefánikovej triede č. 1 v Nitre, alebo v rámci siete Tickeportal.

Pri spomienkach na skupinu Alphaville sa nám v mysli vynoria nesmrteľné hity 'Big in

Japan', 'Forever Young' alebo 'Sounds Like a Melody'. Na nitrianskom Amfiteátri zaznejú klasické hity a možno nám Alphaville ponúkne exkluzívne aj niečo z pripravovaného nového albumu. Zakladateľom kapely Alphaville je spevák Marian Gold, ktorý je stále ústrednou postavou tohto zoskupenia. Pred vyše dvadsiatimi rokmi im vyšiel prvý album Big In Japan s dodnes žiadanými hitmi ako sú - Forever Young, Sounds Like A Melody, The Jet Set... Po mimoriadne úspešnom debute formácia pripravila ďalšie platne - Afternoons In Utopia (1986) a The Breathtaking

Blue (1989). Od deväťdesiatych rokov skupina žije zo starej slávy. Svojim fanúšikom však ponúka aj novinky, ako sú skladby Prostitute a Salvation, Crazy Show...

V súčasnosti, po niekoľko-ročnej odmlke, dokončuje nový štúdiový album s názvom 'Catching Rays On Giant', ktorý by sa mal na trhu objaviť na jar. Album, ktorý vznikol v spolupráci s kanadským producentom Sebastianom Komorom v Londýne, je už zmixovaný a zmasterovaný a tak je veľmi pravdepodobné, že niektoré skladby z neho si Marian Gold „vyskúša“ v rámci mini turné. **(sy)**

Tibor Žilka hosťom literárneho klubu

Členovia Literárneho klubu Janka Jesenského hostili prof. Tibora Žilku, autora desiatky odborných publikácií, skvelého pedagóga, ktorý prednášal na desiatkach univerzít po celej Európe. Hosta predstavil doc. Igor Hochel, ktorý sa priznal, že s Tiborom ho viaže priateľstvo a množstvo spoločných rozhovorov. Tibor Žilka po absolvovaní UK v Bratislave a UK v Prahe pôsobil ako asistent na Pedagogickej fakulte v Nitre. Tu patril k zakladateľom a k prvým členom literárnovedného pracoviska, známeho pod názvom Kabinet literárnej komunikácie, kde pôsobil ako vedecko-výskumný pracovník. Neskoršie prešiel na Katedru slovenského jazyka a literatúry, kde takmer 20 rokov prednášal štylistiku. V roku 1972 získal vedeckú hodnosť CSc., v roku 1984 sa stal docentom a od roku 1994 je profesorom pre odbor teória a dejiny slovenskej literatúry. V súčasnosti vyučuje v Ústave literárnej a umeleckej komunikácie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Prednášal na desiatkach univerzít v celej Európe. Za vydanie publikácie Poetický slovník (1987) mu bola udelená Cena vydavateľstva Tatran, neskôr aj Prémia Alexandra Matušku. Je spoluautorom ďalších kníh, zborníkov v slovenskom, maďarskom aj

anglickom jazyku. Je spoluautorom učebnice Teória literatúry pre gymnáziá a stredné školy (1997), ktorej koncepciu sám vypracoval a navrhol, atď. Je členom viacerých vedeckých rád, medzinárodných výborov, celoštátnych vedeckých a odborných orgánov. **(sy)**

Fašiangy pod Zoborom musia byť s veselým sprievodom. Tie tohtoročné mali viacero prívlastkov - prišiel na ne aj prezident republiky Ivan Gašparovič.

Sprevádzal ho primátor Jozef Dvonč. Svätoplukovo námestie ožilo typickou fašiangovou náladou už v dopoludňajších hodinách. Zaslúžili sa o to trhovníci a nimi pripravená pestrá ponuka pochútok a ľudovo-umeleckých predmetov, navodzujúcich atmosféru dávnych čias. Najväčšou atrakciou však boli tradičné zabíjačkové špeciality, ktoré sa tešili pozornosťou maškrtných jazýčkov. Každý jeden z fašiangovníkov si bol totiž vedomý, že treba dojesť všetky mäsové špeciality - od stredy sa začal prísny 40-dňový pôst.

Dobrá nálada, zabíjačka a prominentný hosť

Sviatočnú atmosféru navodila aj hudobná skupina Swingless Jazz Ensemble, ktorá krátko pred pochodom masiek po pešej zóne, rozospievala fašiangové pódium a prilahlé okolie.

Na čele sprievodu karnevalových a fašiangových masiek už tradične kráčali bubeníci a tamburáši, ktorí dávali najavo, že fašiangy vrcholia. Ladné pohyby mažoretiek I.NIMA z Centra voľného času Domino v Nitre dodali sprievodu grációznosť, folklórne súbory Bádičanka, Močenčanka, Tradícia z Nitra - Dražoviec boli spomienkou na staré časy. Mládežníci zo ZUŠ Ateliér Médea, choduliari, žongléri a mladí umelci zo Súkromného konzervatória Nitra sprievodu vdýchli

mladosť a dravosť. Z pódia na Svätoplukovom námestí sa občanom prihovril primátor Jozef Dvonč, ktorý občanom zaželal veselé fašiangy a fašiangovníkom napichol slaninku. Okrem primátora občanov pozdravila hlava štátu - prezident SR Ivan Gašparovič, ktorý v tento deň zavítal na krátku návštevu Nity. Obyvateľov mesta pod Zoborom pozdravil aj poslanec Národnej rady SR Tibor Glenda. Prezident SR Ivan Gašparovič si zaspomínal na tradičné fašiangové zvyky zo svojho detstva, keď chodil v sprievode s drevenými šablami, na ktoré ľudia napichovali slaninu a jablká. Keď sa v jeho rukách ocitol košík s lekvárovými šiškami nezaváhal a rozbehol sa smerom k nadšenému davu. Nitrania sa dlho ponúkať nedali a šišky sa rýchlo rozchytali.

Po príhovore primátora Jozefa Dvonča a prezidenta SR Ivana Gašparoviča sa na pódium roztočil veselý program a diváci si pozreli tradičné slovenské zvyky v podaní folklórnych súborov Tradícia a Močenčanka. V šapitó vedľa pódia sme si pozreli Cirkus obrov - populíchnú šou s nadrozmernými bábkami, chodúťovým divadlom a cirkusantskými výkonmi. To všetko v podaní hviezdneho kvarteta:

Mimo, Dodo, Filipo a Mirečino. Pravú slovenskú zabíjačku nám predviedli členovia folklórneho súboru Krupanskí čr páci. Vo folklórnom pásme za pomoci divadelného, speváckeho a jednoduchého tanečného stvárnenia ponúkli ľahký humor a pohľad do zákulisia týchto starých slovenských zvykov. Súčasťou programu bola ohňová šou a žonglovanie v podaní Dua Aratron Aspis. „Všetko naše úsilie smerovalo k tomu, aby sme obyvateľom Nitry aspoň na jeden deň spríjemnili fašiangy a pripomenuli im atmosféru, akou žili naši prastarí rodičia v minulosti,“ informovala odborná referentka Mestského kultúrneho centra Mariana Záturová. Nitrianske fašiangy zorganizovalo Mesto Nitra - Mestské kultúrne centrum a nitrianska rozhlasová stanica „radio.MAX“, ktorá prostredníctvom rozhlasových vln zabezpečila živé vstupy z podujatia.

Ludmila Synaková
Foto: autorka

Shraga Weil zostane navždy v našej pamäti

dokončenie z 27. str.

30 grafických listov. Skoro všetky dnes môžeme obdivovať v priestoroch neologickej synagogy. Diela vysokej kvality tu majú svoje miesto, okrem pôvodu ich autora, i z hľadiska tematiky, pretože v jeho motívoch prevažujú prvky biblickej a židovskej tradície. Vidíme tu diela z niekoľkých grafických cyklov ako sú Pieseň piesní, Kazateľ, Pardes, Biblickí hudobníci.

Shraga Weil, vlastným menom František Weil sa narodil 24. septembra 1918 v rodine učiteľov, novinárov a obchodníkov. Počas vojnových rokov, kedy mnohých členov jeho rodiny odvliekli do koncentračného tábora, sa skrýval istý čas v Budapešti. Väčšinu svojho života potom prežil v kibuci Haogen v Izraeli, kam odišiel spolu so svojou manželkou a skupinou ďalších imigrantov krátko po vojne. Na miesto dorazil po 2 rokoch náročnej a dlhej cesty cez Belgicko, Francúzsko a Cyprus. Jeho život i dielo neskôr výrazne poznačila tragická smrť jeho syna v r. 1967. Výtvarník mal i dcéru, ktorá so svojou rodinou dodnes žije v Izraeli. Jadrom jeho tvorby sú grafické práce, no vytvoril aj mnoho knižných ilustrácií a monumentálnych projektov. Jeho rozmerne diela môžeme obdivovať na niekoľkých významných miestach vo svete, okrem parlamentu Knesset v Jeruzaleme aj v monumentálnej výzdobe stropu v Kennedyho centre vo Washingtone. Umelcova Pieseň piesní nás oslní v sále reprezentujúcej Izrael a jeho kultúrne bohatstvo plné života, farieb a biblických postáv. V posledných rokoch prešiel od grafickej tvorby k olejomalbe, v ktorej sa kontemplatívne vracia k udalostiam svojho života.

Hoci má za sebou nelahký životný príbeh, jeho paleta si zachováva pôvodnú žiarivú farebnosť. Napriek jeho citlivej skromnosti sú jeho diela známe po celom svete. Vystavoval skoro na všetkých kontinentoch, najviac však v Izraeli, Spojených štátoch niekoľko výstav mu usporiadalo Múzeum Židovskej Kultúry na Slovensku. Jeho diela sa nachádzajú v zbierkach po celom svete.

Aj preto by si ho Slováci, o to viac Nitrania, rozhodne mali pamätať a teraz, keď už nám iná možnosť nezostáva, spoznať ho aspoň prostredníctvom výpovede jeho krásnych diel, ktoré tu zanechal.

Jana Urbanová

Dokonalý učiteľ

Aký by mal byť dokonalý učiteľ? Odpovieme protiofázkou: Aký by mal byť ideálny žiak? Majú títo dvaja v súčasnosti šancu stretnúť sa? Väčšina žiakov - študentov si ako ideálneho učiteľa predstavujú takého, ktorý by neďavál domáce úlohy, neotravoval by ich skúšaním a neďavál by ani písomky. No dá sa takýto človek ešte nazvať učiteľom? Podľa mňa nie... Hlavnou úlohou učiteľa je žiakov niečo naučiť. Učiteľ by mal byť akousi chodiacou encyklopédiou, nasiaknutou informáciami zo svojho odboru. Mal by byť otvorený novým impulzom a vždy pripravený pohotovo odpovedať na zvedavé otázky svojich študentov.

Učiteľ by mal byť morálnou autoritou a u žiakov týmto vzbudzovať rešpekt. Tento dojem možno získať vedomosťami, ktoré by mali byť základom pre toto zamestnanie. Učiteľ by sa mal neustále zlepšovať vo svojom odbore, aby jeho študenti, podkutí informáciami z internetu a rozličných publikácií, mali v ňom spoľahlivého partnera. Správny učiteľ musí svojich žiakov aj motivovať a jeho vyučovacie hodiny by nemali byť podfarbené nudou. Podľa žiakov by správny učiteľ nemal dávať zbytočné písomky, ale každú vopred ohlásiť. Veď predsa nejde o to, aby mali študenti zlé známky. Správny učiteľ by mal mať zmysel pre humor. Mal by sa vedieť zasmiať spolu s celou triedou, ak sa napríklad pri odpovedi vyskytne niečo vtipné. Dobrý učiteľ by nemal byť až taký prísny, no nemal by zas byť až taký benevolentný a dovoliť žiakom na hodinách úplne všetko.

A aký je najhorší učiteľ? Ktorému je všetko jedno. Nezaujíma ho, čo žiaci robia, len si stále vykladá svoje a všetkým hovorí, aká sú zlá trieda. Dokonalý je ten učiteľ, ktorý dokáže naučiť aj študenta s dokonalou averziou k predmetu.

Ludmila Synaková

Mesto Nitra –

Mestský úrad v Nitre

Štefánikova tr. č. 60, 950 06 Nitra,
Tel.: 65 02 111, fax: 65 02 331, www.msunitra.sk
E-mail: msunitra@msunitra.sk, www.nitra.sk
Primátor mesta: .... doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc.
e-mail: ..... primator@nitra.sk
Zástupca primátora: ..... Ing. František Baláž
e-mail: ..... balaz@msunitra.sk
Zástupca primátora: ..... Štefan Štefek
e-mail: ..... stefek@msunitra.sk
Prednosta MsÚ: ..... PaedDr. Lubomír Martinka
e-mail: ..... prednosta@msunitra.sk
Hlavný kontrolór: ..... Ing. František Halmo
e-mail: ..... halmo@msunitra.sk
Web stránka: ..... www.msunitra.sk

Referát klientskeho centra služieb: (prízemie budovy vpravo), po, ut, št: 8.00 - 15.00, str: 8.00 - 16.30, pi: 8.00 - 14.00, so: 8.00 - 12.00 (podateľňa a pokladnica). Tel: 65 02 325, fax: 65 02 331.

Klientske centrum služieb MsÚ: matričný úrad, evidencia občanov a domov, stavebný úrad, odd. komunálnych činností a životného prostredia, odd. výstavby a rozvoja mesta, útvár soc. služieb, oddelenie majetku, útvár hlavného architekta, odd. miestnych daní a poplatkov, MAD, podateľňa

STRÁNKOVÉ HODINY: v pondelok, utorok, štvrtok od 8.00 do 15.00 h, v stredu od 8.00 do 16.45 h, v piatok od 8.00 do 13.45 h.

POKLADNICA: po. 8. - 14.30 h, ut., št. 9. - 14.30, st. 8. - 16.15 h, pi. 8. - 11.30 h, so. 8.-12.00 h (prízemie).

MESTSKÁ POLÍCIA: Cintorínska ul., č. tel.: 69 22 555, sídl. Klokočina, č. tel.: 77 30 845 alebo 159, internet: www.nitra.sk, alebo (www.msunitra.sk).

Nitriansky informačný systém - NISYS, Štefánikova trieda č. 1, INFOTEL:037/16 186, č. tel.: 037/741 09 06, fax: 037/741 09 07, e-mail: info@nitra.sk.

Web stránky: www.nitra.sk, www.msunitra.sk
www.nisys.sk